

Второто общо послание на Петър

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Заглавие. В най-ранните гръцки ръкописи това послание е озаглавено просто Петру Б („На Петър II“). Сравнете заглавието на 1 Петрово (вижте стр. 547).

2. Авторство. От древни времена е имало значителни дискусии по отношение на към авторството на 2 Петрово. Ориген (ок. 185 г. сл. Хр. – ок. 254 г. сл. Хр.), най-ранният писател, който споменава посланието, изразява съмнение относно неговата автентичност (Евсевий, Църковна история, 6, 25). Йероним (ок. 340–420 г. сл. Хр.) казва, че са били повдигнати въпроси относно стила на посланието. Други църковни отци или са изпитвали сериозни съмнения относно него, или са го отхвърляли направо. Евсевий (пак там, iii. 3; изд. на Люб, том I, стр. 191, 193) казва: „От Петър едно послание, това, което се нарича негово първо, е прието и древните презвитери са го използвали в собствените си писания като безспорно, но така нареченото второ послание не сме приели като канонично, но въпреки това то се е оказало полезно за мнозина и е било изучавано заедно с други Писания.“ Очевидно няма директни цитати от 2 Петрово послание в християнските писания от първите два века, а само разпръснати алузии, които предполагат познаване на него. Съмнението по отношение на това послание е било най-силно изразено в църквата в Антиохия, главно поради отсъствието на 2 Петрово, заедно с 2 Йоан, Йоан, Юда и Откровението, от Пешита (виж том V, стр. 135). Този коментар твърди, че макар тези възражения да са впечатляващи, те са повече от компенсирани от доказателствата в полза на твърдението, че апостол Петър е автор на 2 Петрово послание. За обобщение на доказателствата, на които този коментар основава заключението си по този въпрос, вижте том V, стр. 185, 186; том VII, стр. 547.

3. Историческа обстановка. 2 Петрово послание е адресирано до „онези, които са придобили като скъпоценни вярата с нас“ (гл. 1:1), вероятно отнасящ се до читателите на първото послание (виж стр. 547). Това изглежда се потвърждава от гл. 3:1. Петър трябва да е бил мъченически убит не по-късно от 67 г. сл. Хр. (виж том VI, стр. 34, 102). Смята се, че второто му послание е написано малко преди тази дата. Няма доказателства, които да определят къде е написано посланието; най-вероятно това е бил Рим.

4. Тема. Както и в 1 Петрово, темата е пасторална. Авторът увещава читателите си да продължат да растат в благодат и духовно познание, за да може Божият план за тяхното призвание и избиране да се изпълни. В гл. 1 той ги насърчава, позовавайки се на собствения си опит и на пророческото слово. В гл. 2 той предупреждава срещу лъжеучителите. В гл. 3 обсъждането на отхвърлянето на обещанието за завръщането на Христос от страна на присмивачите води до потвърждение на сигурността на второто пришествие и призив да бъдем готови за това велико събитие.

5. Очертание.

I. Приветствие и въведение, 1:1–11.

A. Поздрав, 1:1, 2.

B. Увещание, 1:3–11.

II. Цел на Посланието, 1:12–21.

A. Да се утвърдят вярващите в настоящата истина, 1:12–15.

B. Потвърждение на евангелието чрез личен опит, 1:16–18.

B. Потвърждение на евангелието в пророчеството, 1:19–21.

III. Предупреждения срещу лъжеучителите, 2:1–22.

A. Лъжеучители и техните измамни ереси, 2:1–3.

- Б. Наказание на нечестивите; избавление на праведните, 2:4–10а.
- В. Истинската природа на лъжеучителите, 2:106–22.
- IV. Второто пришествие на Христос и подготовка за Неговото явяване, 3:1–18.
- А. Позоваване на свидетелството на пророци и апостоли, 3:1, 2.
- Б. Присмехулниците са опровергани от фактите за Потопа, 3:3–7.
- В. Сигурност за Христовото завръщане, 3:8–10.
- Г. Призив за свят живот в очакване на пришествието, 3:11–18.

ГЛАВА 1

1 Утвърждавайки ги в надеждата за умножаването на Божиите благодати, 5 той ги увещава чрез вяра и добри дела да утвърдят призиванието си; 12 той старателно ги помни, знаейки, че смъртта Му е близо; 16 и ги предупреждава да бъдат постоянни във вярата на Христос, Който е истинският Син Божий, чрез очевидците на апостолите, които виждат Неговото величие, и чрез свидетелството на Отца и пророците.

1. Симон. Гръцко име Simeon, транслитерация на еврейското Shim'on, „Симеон“. По-разпространената гръцка транслитерация е Simon. Могат да се цитират текстови доказателства (вж. стр. 10) за тази последна транслитерация. Вижте върху Матей 4:18.

Петър. Вижте върху Матей 4:18. За коментар относно авторството на посланието вижте стр. 593.

Слуга. Гръцки doulos (виж върху Рим. 1:1).

Апостол. Гръцки apostolos, „пратеник“ (виж върху Марк 3:14; Деяния 1:2; Рим. 1:1; 2 Кор. 1:1).

За Исус Христос. Вижте върху 1 Петрово 1:1.

Получено. Гръцко lagchanō, „да получа“, „да получа чрез жребий“, използвано само тук и в Лука 1:9; Йоан 19:24; Деяния 1:17 в Новия завет (вж. върху Деяния 1:17). Лагхано се използва, за да се подчертае божественият произход на наследството. Дарът се дължи на Божията милост, а не на някаква присъща ценност на индивида. Апостолът не описва конкретно онези, до които пише, но вероятно те са същите вярващи, до които е адресирал първото послание (вж. стр. 593; вж. върху 1 Петрово 1:1).

Като скъпоценен. Гръцки isotimos, „еднакво ценен“, „еднакво почитан“.

Вяра. Това може да се отнася до вярата, с която вярващите са отговорили на Божия призив, или до системата от вярвания, която са приели, когато са станали християни, или и до двете (вж. Деяния 6:7).

С нас. Тоест, както ние правим. Петър отъждествява вярата на своите читатели със своята собствена. Въпросът за кого се отнася „нас“ е предизвикал много дискусии. Някои смятат, че Петър говори от името на цялото тяло на еврейските християни, предполагайки, че пише до езичници, както в първото послание (вижте върху 1 Петрово 1:1). Други, вярвайки, че пише до евреи от диаспората (вижте върху 1 Петрово 1:1), тълкуват „нас“ като апостола и членовете на местната църква, където Петър е бил по време на писането. Трети пък приемат „нас“ като препратка към всички апостоли, които са споделили вярата си с обърнатите във вярата в много части на света. Последното тълкуване изглежда за предпочитане, доколкото избягва всякакво догматично разграничение, различно от естественото между апостоли и миряни.

Божията праведност. За различните възможни значения на този израз вижте в Рим.

1:17. За коментар относно „праведност“ (dikaiosunē) вижте Матей 5:6. Тук Петър обяснява

че неговите читатели са споделяли същата вяра, която той притежава, по силата на божествената милост, която се стреми да донесе спасение на всички.

Нашият Спасител. Гръцката конструкция прави сравнително сигурно, че „Бог и нашият Спасител Исус Христос“ се отнася до една личност, Исус Христос. Фразата може да се преведе като „нашият Бог, самият Спасител Исус Христос“. Такова ясно приемане на божествеността на Исус не бива да е изненада, защото самият Петър е признал своя Господ за „Син на живия Бог“ (Матей 16:16) и е чул Тома да Го нарича „господ мой и Бог мой“ (Йоан 20:28). За коментар относно титлите на Христос и Неговата божественост вижте Матей 1:1; вижте том V, стр. 917–919.

2. Благодат и мир. Вижте върху Рим. 1:7; 2 Кор. 1:2.

Бъдете умножени. Читателите вече притежаваха благодат и мир до известна степен. Сега апостолът искаше те да получат още по-големи количества от тези небесни дарове (виж гл. 3:18).

Чрез знанието. Или „в знанието“. Думата, използвана тук за „знание“ (епигнозис) е по-категорично от простата съществителна форма (гнозис) и предполага по-пълно, по-съвършено знание, което идва от съзерцанието на изучавания обект. Такова знание не може да не повлияе на живота на този, който го придобива. Когато е съсредоточено върху Отца и Сина, то носи изобилна благодат и мир в сърцето на своя притежател. Апостолът е много добре наясно с ефикасността на този епигнозис и се позовава на него четири пъти в това послание (тук; ст. 3, 8; гл. 2:20).

Бог и на Исус. За разлика от подобната фраза в стих 1, гръцката конструкция тук показва, че апостолът говори както за Отца, така и за Сина.

3. Според като. Или „виждайки това“. Следващите думи са разширение на мисълта, че благодатта и мирът идват от личното познание с Бога и Христос (ст. 2).

Неговата божествена сила. Тоест, божествената сила на Христос, тъй като Той е последната личност, за която се говори в стих 2, и тъй като изглежда е наречен „Бог“ в стих 1. Думата за „божествен“ (theios) се използва в Новия завет само тук, в стих 4, и в Деяния 17:29, където е преведена като „Божество“. Думата за „сила“ (dynamis, вижте върху Деяния 1:8) се среща в комбинация с theios в гръцки надписи от 1 век сл. Хр. и следователно Петър използва термин, с който читателите му несъмнено са запознати. Тук той подчертава могъществото и величието на своя Господ, както прави и другаде в посланието (гл. 1:11, 16, 17), и показва какво може да направи за нас силата на своя Господ.

Дал е. Гръцки dōreō, „да поднеса дар“, „да даря“, по-силна дума от обичайната дидоми, „да давам“.

Всичко. Напомняне, че Господ не е отказал никаква необходима помощ за нашето спасение.

Живот. Тоест, духовен живот, какъвто се изисква от християнина, а също и физически живот (Деяния 17:25, 28).

Благочестие. Гръцки eusebeia, „благочестие“, „религия“, т.е. християнско поведение (вижте 1 Тим. 2:2). Даровете, дадени от Христос, са, за да дадат възможност на Неговите последователи да постигнат стандартите, определени за тях. Победоносният живот не може да бъде живян без даровете; затова е редно да ги приемем и използваме.

Знание. Гръцки epignōsis (виж на стих 2).

Този, Който е призовал. Това може да се отнася или до Отца, обикновено представен в НЗ като Този, Който призовава християнина (Рим. 8:30), или към Сина, Който призова учениците (Марк 3:13) и грешниците (Мат. 9:13). Ако се прави някаква разлика, тя е без практическа разлика, тъй като и Отец, и Син се обединяват в призива. Призивът и на двамата е еднакво ефективен.

Към слава и добродетел. Буквално „чрез слава и добродетел“, но текстовите доказателства подкрепят (вж. стр. 10) тълкуването „към собствената Си слава и добродетел“. Думата, преведена като „добродетел“ (aretē), може да се преведе като „доброта“, „превъзходство“ (вж. върху Фил. 4:8; 1 Петрово 2:9). Разглежданият израз може да подкрепи приложението към Христос на думите „този, който е призвал“, тъй като стремящият се християнин се стреми предимно към Христовата собствена слава и превъзходство. Именно гледката на Христос, „издигнат“, стимулира хората да изоставят греха и да следват славните качества, които Спасителят толкова убедително показва.

4. Чрез което. Или „чрез което“, отнасящо се до божествената слава и превъзходство, които сами по себе си са залог на обещанията, споменати по-долу.

Дадени са. Или „са били дарени“. Използван е същият глагол и време, както в стих 3.

Превъзходни... обещания. Могат да се цитират текстови доказателства (вж. стр. 10) за следния словоред: „скъпоценните и извънредно велики обещания“. Думата за „обещания“ (epaggelmata), срещаща се само тук и в гл. 3:13 в Новия завет, може да се преведе като „обещани благословения“, отнасяща се до изпълнението на обещанията, а не просто до обещанията като такива. Несъмнено тя се отнася до всички божествени уверения, които се изпълняват при спасението на човека. Но с оглед на по-късната употреба на Петър (гл. 3:13), думата може да има специално отношение към второто пришествие и съпътстващата го слава, при което всички божествени обещания намират задоволително изпълнение.

Че чрез тях. Тоест, чрез обещаните духовни дарове, вече получени от вярващия.

Участници. Гръцки κοῖνοί (виж върху 1 Петрово 5:1).

Божествена природа. За думата „божествен“ (theios) вижте стих 3. Адам е създаден „по Божии образ“ (Бит. 1:27), но грехът идва и божественият образ е обезобразен. Христос идва, за да възстанови изгубеното и следователно християнинът може да очаква божественият образ да бъде възстановен в душата му (вижте 2 Кор. 3:18; Евр. 3:14). Тази възможност трябва винаги да бъде пред очите на вярващия, за да го стимулира да усъвършенства Христоподобието. Той ще постигне тази цел до степента, в която приема и използва силите, скрити в духовните дарове, които Христос му е предоставил. Трансформацията започва с новородението и продължава до явяването на Христос (вижте 1 Йоан 3:2).

Избягвайки. Гръцки ἀποφεύγειν, „да бягам от“, което не означава спасяване, в което християнинът е пасивен обект, а активно бягство от злото. Това подчертава важна истина: вярващият не е спасен в греха, а му е дадена силата да се отвърне от греха, да се измъкне от лапите му и по този начин да живее свободен от неговото покваряващо влияние (вж. върху Мат. 1:1). 1:21). Времето на глагола „избягвайки от“ показва, че участието в божествената природа може да дойде само след като християнинът е избягал от покварата.

Корупция. Гръцка дума phthora, „разпад“, „руина“, „унищожение“, използвана тук като подходящ термин за злото, което е в света.

Свят. Гръцки kosmos (вижте 1 Йоан 2:15).

Чрез похот. Изразът може да се тълкува „чрез похот“, което прави похотта източник на злото, което е в света, или „в похотта“, правейки похотта сферата, в която злото се проявява. За коментар относно „похот“ (epithumia) вижте Рим. 7:7.

5. И освен това. По-скоро „Наистина и точно поради тази причина“. Със сигурност Божията цел да ни даде обещани благословии (за да можем да участваме в божествената природа) е достатъчна причина да ни стимулира към по-голяма ревност в преследването на праведността. Бог е свършил Своята част; сега ние трябва да свършим нашата.

Давайки цялото си усърдие. Буквално, „като сте внесли цялото си усърдие“. За коментар относно „усърдие“ (spoudē) вижте Рим. 12:8, 11. Трябва да добавим нашето усърдно преследване на християнски добродетели към даровете, които Бог вече ни е дал. Работейки заедно с Бога, християнинът е способен да развива осветен живот.

Добавете. Гр. epichorēgeō, „доставям“, „снабдявам“.

Към вашата вяра. Или „във връзка с вашата вяра“. Тук Петър започва своя списък с добродетели, понякога уместно наричан „стълбата на Петър“. Изглежда, че подобни списъци са били разпространени в елинистическия свят. Списъкът на Петър обаче се различава от другите по своето вдъхновение и християнска обстановка, както и по внушението си, че една добродетел се развива от друга.

Добродетел. Гръцки aretē (виж на стих 3). Мисълта на Петър може да се перифразира като „във връзка с вярата си, придавайте морално превъзходство“. Като се вслушва в такъв съвет, християнинът ще изгради уравновесен живот.

Знание. Както и при предишната фраза, това може да се преведе като „във връзка с морално превъзходство [доставка] знание“. „Знанието“ (gnōsis) несъмнено се отнася до практическо разбиране на Божиите пътища и планове за индивида, а не до чисто интелектуално знание (вж. 1 Кор. 1:5; 12:8).

6. Въздържание. Гръцки egkrateia, „самоконтрол“ (виж върху Деяния 24:25), което трябва да преобладава във всички области на живота на вярващия. Предходните качества ще бъдат от малка полза, ако не са придружени от самоконтрол от страна на християнина. Виж върху Галатяни 5:23.

Търпение. Гръцки hupomonē, буквално „пребиваване под“, подчертавайки смела, непоколебима постоянство при несгоди (вижте Рим. 5:3).

Благочестие. Или „страхуване пред Бога“ (вижте на стих 3). Това качество ще предотврати това ще предпази християнина от това да стане фарисей; това ще го запази смирен и кротък.

7. Братска доброта. Гръцки филаделфия, „любов към братята“. В класическия гръцки език

Думата предполага обич към кръвните роднини, но в Новия завет Филаделфия обхваща всички членове на църквата (вижте върху Рим. 12:10). В църква, заобиколена от езичество, би имало голяма нужда от истинска братска любов. Нуждата на съвременната църква е не по-малка в това отношение.

Любов. Гръцко агапе, „любов“ (виж върху Мат. 5:43; 1 Кор. 13:1). Това е истинският християнин

обич, която търси само доброто на обичания. Агапе е обич, основана на знание и разум, обич, която е готова да жертва себе си за най-доброто благо на обичания. Това е, което Бог чувства към Христос и към хората, и това, което Той желае хората да чувстват един към друг. Това е завършекът, короната на всички предходни качества, изброени от Петър. Това е най-великата от всички добродетели (1 Кор. 13:13); това е, което трябва да управлява всичко, което правим (гл. 16:14). Всички добродетели се срещат в това най-велико чувство; и всички останали се провалят и са по-малко значими.

отколкото нищо без него (1 Кор. 13:1–3). То е онова, което не вреди на ближния (Рим. 13:10); отсъствието му не може да бъде компенсирано с жертва, дори със самия живот (1 Кор. 13:3).

8. Защото, ако Петър не е доволен от наличието на предходните добродетели в живота на христианина, той възнамерява те да процъфтяват и да се увеличават по сила и евентуално по брой (виж гл. 3:18).

Те те карат... да бъдеш. Или „те ти пречат да бъдеш“.

Безплоден. Гръцки *argoi*, „мързелив“ или „безделен“. Невъзможно е за този, който е надарен с добродетелите, описани подробно в стихове 5–7, да бъде безделен член на църквата. Неговата вяра, братска доброта и любов, за да споменем само три от осемте изброени качества, ще го подтикнат да работи за другите и за царството на своя Господ.

Безплодно. Тук апостолът включва обещание, че християнската служба, оказана чрез действието на основните качества, които току-що бяха разгледани, ще бъде продуктивен. Както се очаква добре инвестираните пари да донесат дивиденди, както се очаква обработваната нива да даде добра реколта, така и християнският живот, добре снабден с всяка необходима добродетел, със сигурност ще даде резултати (вж. Фил. 1:11; Яков 3:17).

Знание. Гръцки *epignōsis*, както в стих 2 (виж коментара там), не *gnōsis*, както в стих 5. Предходните добродетели могат да бъдат развити, приложени и да намерят истинската си цел само във връзка с пълното познание за Исус Христос. Ако не са изпълнени във връзка с Исус, те няма да успеят да дадат истинските си плодове, но ако функционират в постоянна връзка със Спасителя, тяхната плодовитост не е нужно да познава граници.

9. Но онзи, който няма тези неща. Този, в когото липсват благодатите, споменати от Петър, не може да познава Исус отблизо и е без Светлината на света. Той е способен да вижда нещата на света, но е ужасно късоглед по отношение на духовните въпроси. Той е, както казва апостолът, „сляп“.

Не мога да виждам надалеч. Гръцка дума *tiōrazō*, „късоглед“, откъдето идва и нашата английска дума „късоглед“. Петър говори за христиани, които изповядват вярата си и не са успели да добавят желаните добродетели към първоначалната си „вяра“ (ст. 5). На всички тях им липсва духовно зрение. Те са смътно наясно с духовните ценности, но не са способни да възприемат истинската им стойност. По-лесно им е да виждат нещата, които са близо, нещата на света.

Очистени... грехове. Непълноценният християнин, за когото говори Петър, е толкова несъвършен, че е позволил на факта на предишното си оправдание, засвидетелствано чрез кръщението му, да се изплъзне от ума му (вж. 1 Петрово 2:24; 3:18). Човекът, който забравя очистването от всички грехове, които е извършил до момента на оправданието си, наистина е в опасност да отхвърли Христовия кръст и да загуби основата за растеж в духовното познание и освещение.

10. Затова, още повече. Или „затова още повече“, тоест, предвид всички разсъждения, изложени в стихове 3–9, читателите на Петър трябва да обърнат допълнително внимание на въпроса за спасението.

Братя. Използвайки тази дума, апостолът с обич се свързва със своите читатели.

Прилагай старание. Гръцки *spondazō*, „да се старая“, „да се напругам“, обикновено предполагащо бързане. Апостолът ясно разбирал централната позиция на Христос в осъществяването на спасението на човека, но искал да накара вярващите да осъзнаят собствената си отговорност да сътрудничат с божествените сили.

Призив. Вижте върху Рим. 8:30; Фил. 3:14.

Избиране. Вижте върху Рим. 9:11.

Разбира се. Гръцки *bebaios*, „стабилен“, „бърз“, „утвърден“. Призиванието и избирането са Божие дело (1 Петрово 1:2; 2:21); въпреки това е възможно човек да „осуеява Божията благодат“ (Гал. 2:21). Съответно, вярващият трябва да „изработва“ своето „спасение със страх и трепет“ (Фил. 2:12). Тогава той ще се увери в това, което Бог вече е желал и е направил възможно.

Падане. Или „спъване“. Апостолът не внушава, че този, който следва съвета му, никога няма да падне в грях, а че такъв човек няма да отпадне от Божието призвание и избор. Можем да грешим, но ще триумфираме над греха и няма да отпадне напълно от благодатта и да се лишим от спасение, стига, разбира се, да изпълним условията, които апостолът поставя (вж. 1 Йоан 3:6–9).

11. Защото така. Тоест, като изпълним съвета, даден в стих 10.

Служил. Тук Петър използва същия гръцки глагол, преведен като „добавям“ в стих 5. Чрез обещаната божествена сила ние трябва да обзаведем живота си със солидни християнски добродетели (ст. 5–7); тогава Бог ще може да ни осигури вечен дом в царството на Своя възлюбен Син.

Изобилно. По-скоро „богато“. Всички дарове на Господ са щедро дарени. Бъдещето, което Той е приготвил за верните вярващи, ще надмине най-високите човешки очаквания (вж. 1 Кор. 2:9, 10) и ще се окаже наистина богато.

Вечно царство. По-скоро „вечно царство“. Това е единственото място в Новия завет, където прилагателното „вечен“ е свързано с „царство“. Най-често се използва с „живот“ (вижте върху Йоан 3:16).

Господ... Христос. Тази титла за Христос потвърждава предположението, че съответният израз в стих 1 се отнася и за Спасителя (вижте коментара там). Царството е Негово (Лука 22:30; Йоан 18:36), но също и на Неговия Отец (Матей 6:33; 26:29; Марк 14:25). Това е царството, което е приготвено за верните от създанието на света (Матей 25:34; вижте гл. 4:17).

12. Следователно. Тази дума внушава тревогата на апостола и чувството му за лична отговорност по отношение на опасностите, заплашващи църквата по негово време.

Няма да бъде. Петър е готов да изпълни духовната си отговорност, като продължи да проповядва истините, представени в стихове 3–11. Той осъзнава необходимостта от поддържане на твърда вяра в истините на царството и от вярно изпълнение на свързаните с това задължения.

Установен. Гръцки *stérizō* (виж върху Рим. 16:25). Петър е изпълнил задачата на своя Учител заповед (Лука 22:32), като се уверява, че неговите читатели са утвърдени във вярата.

Настоящата истина. Или „истината, която е налице [при вас]“, тоест в истината, която Читателите са били научени. Думата „истина“ (*alētheia*) се отнася до цялото християнско учение, в което вярващите вече са били наставлявани и което те „познават“ (вж. Йоан 8:32).

13. Мисля. Гр. *hēgeomai*, първоначално „да вървя пред [друг]“, „да излизам отпред“, по-късно „да разглеждам“, „да обмислям“. Апостолът смята за свой дълг да излезе на видно място, за да предупреди църквата, като раздвижи умовете на членовете. Това беше дълг, в който той не смееше да се провали.

Среща. Или „правилно“, „справедливо“ във връзка с неговия дълг.

Скиния. Или „шатра“, предаваща идеята за временно жилище. Петър мисли неговото смъртно, материално тяло като нещо временно, което в крайна сметка ще бъде заменено от

безсмъртен (виж 1 Кор. 15:50–53; срв. с 2 Кор. 5:1). Той планира да бъде, докато е жив, верен пастир на стадото, което Господ му е поверил.

Да раздвижа. Гръцко *diegeirō*, „да събужда напълно“. Употребата на сегашно време от Петър предполага „да продължи да възбужда напълно.“ Петър планираше да продължи добрата си работа, докато е необходимо.

Като поставят ... напомняне. Подобен израз се среща в гл. 3:1. Авторът смята, че ясното напомняне за основата на тяхната вяра ще бъде достатъчно, за да потвърди увереността им в християнското учение.

14. Знание. Знанието на апостола е сигурно, защото идва от самия Господ (виж по-долу).

Скоро. Гръцки *tachinos*, „внезапно“ или „скоро“. Петър може да говори за приближаващата си смърт като за насилствена или просто като за неизбежна. Господ беше казал на Петър, че ще умре насилствена смърт (Йоан 21:18, 19). От друга страна, апостолът вече не беше млад мъж и може би е предполагал, че краят му е близо, както наистина беше.

Трябва да съблека. Буквално „събличането“, метафора, която е по-подходяща за дреха, отколкото за палатка.

Показано. Гръцко *dēloō*, „да изясня“, „да посоча“, „да посоча“, преведено по различен начин както „заявявам“, „означавам“ другаде в Новия завет (вж. 1 Кор. 3:13; 1 Петр. 1:11; и др.). Гръцкият текст тук сочи към определено време, тоест времето, когато Господ е предсказал смъртта на Петър (Йоан 21:18, 19).

15. Ще се старая. Или „ще бъда усърден“. Сравнете изрази „полагам старание“ (ст. 10).

Смърт. Гръцки *exodos*, „изход“, „заминаване“. От *exodos* идва английската дума „изход“. Лука използва изход в разказа си за Преображението, когато записва, че Моисей и Илия са говорили за Христовото „отминаване [изход], което Той трябваше да извърши в Йерусалим“ (Лука 9:31). Обърнете внимание, че Петър не очаква да е жив по време на завръщането на своя Господ; той приема Христовото пророчество относно смъртта му.

Винаги. Или „по всяко време“, тоест, когато възникне нужда.

Спомен. Петър се надяваше читателите му да запомнят думите му, които бяха скрили в сърцата си. Но ако забравят, можеха да се обърнат към писмото му и да освежат паметта си с мъдрия му съвет.

16. Хитро замислен. Или „умело замислен“, „искусно планиран“.

Басни. Гръцки *muthoi*, от което произлиза думата ни „митове“. Петър може би има предвид езически митове за сливането на богове в човешки облик или, по-вероятно, той предупреждава срещу учения, разпространявани от лъжеучителите, които той изобличава в гл. 2 (вж. 1 Тим. 1:4; 4:7; 2 Тим. 2:18; Тит 1:14).

Оповестено. Може би чрез първото послание на самия Петър (1 Петрово 1:7, 13; 4:13), чрез влиянието му върху Евангелието според Марк (виж том V, стр. 563, 564) или чрез предишни лични наставления, които е дал на своите читатели.

Сила и идване. Гръцкият текст показва, че и двете се отнасят до едно и също събитие. Петър е бил свидетел на чудесата, извършени от Христос. Той е видял чудото на Преображението, което е било миниатюрно представяне на бъдещото царство на славата (ДА 422). Тук обаче той мисли предимно за проявлението на божествена сила, която ще съпътства второто пришествие, за което Преображението е било обещание. Това е силно подсказано от

фактът, че *dunamis*, „сила“, има определителен член; *parousia*, „идване“, не; и двете съществителни са в един и същи падеж и са свързани чрез съюз и по този начин са едно цяло в мисълта: божествена сила във връзка с второто пришествие. За коментар относно *parousia* вижте Матей 24:3.

Очевидци. Фактът, че апостолите са били очевидци на живота, служението, Смъртта, възкресението и възнесението на Христос ги убедили, че Той наистина е обещаният Месия, Божият Син. От своя страна това убеждение придало неустойчива сила на посланието, което провъзгласявали. Вижте върху Лука 1:2; 1 Йоан 1:1-3.

На Неговото величие. Буквално „на Неговото величие“. Фактът, че тримата апостоли са били очевидци на великолепната слава на Христос при Преображението, е доказателство за тяхната надеждност като проповедници на второто пришествие. Божествената сила при Преображението провъзгласи божествеността на Христос на тримата апостоли (2 Петрово 1:17; Матей 17:5); божествената сила ще оповести същата истина на целия свят при второто пришествие.

17. Той получи. Това се отнася до действителното време на Преображението.

Чест и слава. Честта да бъдеш открито признат от Отца и Славата, която сияеше от Неговата личност при Преображението, напомняща за Шекина, ясно показваше, че Исус от Назарет е достоен да бъде почитан и обожаван от всички създадени същества. Вижте Йоан 1:14.

Глас. Вижте Матей 17:5.

Отличен. Гръцки *megalogrēēs*, „подобаваш на велик човек“, „пълнен с величие“, „великолепен“, използвано само тук в Новия завет, но срещано в LXX (Втор. 33:26), където може да бъде преведено като „Великолепният“ по отношение на Бог. Петър прилага думата към „светлия облак“, който осени участниците и свидетелите на Преображението (Мат. 17:5).

Възлюбен Сине. Пълният израз е идентичен с този, даден в Евангелието на Матей (виж върху Матей 17:5). Петър никога няма да забрави посланието, произнесено от божествения глас. Неговото значение обуслови представата му за Сина, за когото говори Отец.

18. Чухме. Местоимението е емфатично в гръцкия език. По този начин Петър подчертава личния авторитет на тримата апостоли като очевидци.

Бяхме с него. Фин, но ясен акцент върху достоверността на доклада. Петър и неговите спътници действително са били с Исус по време на Преображението и следователно са били напълно квалифицирани да свидетелстват за неговата реалност и значение.

Свята планина. Планината вече не може да бъде идентифицирана (вж. Мат. 17:1), но за нейната святост не може да има съмнение, защото Светият Божий се е разкрил там в Своята величествена слава. Без Христовото присъствие обаче планината не е имала святост (вж. Изх. 3:5).

19. Имаме също. Или „и ние имаме“, което подсказва, че в следващите думи, Петър говори за нещо допълнително към своето уникално преживяване при Преображението, макар по никакъв начин да не го замества. Читателите на Петър не са присъствали на Преображението и може би са склонни да се съмняват, че то потвърждава „силата и пришествието на нашия Господ Исус Христос“ (ст. 16). Но има нещо също толкова убедително за Петър, а може би и повече за неговите читатели – „по-сигурното пророческо слово“.

По-сигурно пророческо слово. По-скоро „пророческото слово направи по-сигурно“. До голяма степен Петър и неговите спътници са извели твърдите си убеждения относно мисията на Христос от начина, по който Неговият живот е изпълнил старозаветните пророчества (вж. Деяния 2:22–36; 3:18; 4:10, 11, 23–28; и др.). Това знание, добавено към личното им познание с Господа по време на Неговото земно служение (вж. 1 Йоан 1:1–3), им дава непоклонима основа за християнската им вяра. Те прекарват живота си в споделяне на тази вяра с другите и по този начин изграждат ранната църква. Христовите представители днес имат същата мисия да изпълнят.

Към което... внимавайте. Тук Петър се обръща конкретно към своите читатели, както ясно показва местоимението „вие“. С относителното местоимение „към което“ той може да се позовава или на целия си ред на разсъждения (ст. 16–18), който свързва Преображението и пророческото слово в подкрепа на неговите убеждения, или единствено на пророческото слово, което току-що спомена. И двете тълкувания са валидни и всяко от тях би насочило умовете на читателите към Писанията като източник на напътствия и авторитет.

Светлина. Гръцки *luchnos*, „лампа“ (вижте на Пс. 119:105; Мат. 5:15).

Тъмно място. Или „мизерно място“, което може да е едновременно тъмно и мръсно. Читателите на Петър живеели в мизерната, мрачна среда на езическото общество и се нуждаели от всякаква възможна духовна светлина, за да избегнат многото капани, които ги сполетявали.

Денят. По-скоро „ден“, въпреки че могат да се цитират текстови доказателства (вж. стр. 10) за включването на определителния член. Изглежда, че умът на Петър е преминал, съвсем естествено, от Преображението, което е предзнаменувало славното завръщане на Господа, към самия велик „ден“. Той не само напомняше на читателите си за зрелището, което беше видял на планината, но и насочваше умовете им към славното събитие, което то предвещаваше – второто пришествие на Христос в сила и слава.

Зора. Буквално „проблясвам“, като светлина, която пронизва мрака. Апостолът знаеше, че идването на неговия Господ ще разсее тъмнината на света и ще въведе вечна светлина. Тогава нямаше да има същата нужда от лампата; Светлината на света щеше да даде цялата необходима светлина на Неговия народ. Петър може би е мислил и за зората на деня, която носи спасение на сърцето на всеки човек.

Дневна звезда. Гръцки *phōsphoros*, съединение на *phōs*, „светлина“, и глагола *phereō*, „да нося“, следователно „носител на светлина“ или „носител на светлина“. Фосфор, срещащ се само тук в Новия завет, е бил използван за планетата Венера, понякога известна като утринна звезда (вж. Ис. 14:12). Апостолът тук несъмнено говори за Христос (вж. Мал. 4:2; Лука 1:78, 79; Откр. 2:28; 22:16).

В сърцата ви. Или „в умовете ви“. С това Петър подчертава преживяването на вярващия, когато вярата в Христос се утвърди напълно. Тази сигурност на убеждението е фокусът на линията на разсъждение, следвана в стихове 16–19.

20. Първо да знаеш това. Тоест, когато християнинът започва да изучава пророческото слово Той трябва постоянно да помни основния принцип, който апостолът сега формулира.

Пророчеството на писанието. Тук Петър се позовава на писанията на Стария завет, вероятно правейки разлика между вдъхновеното слово и изказванията на лъжепророците, за които говори в гл. 2.

Лично тълкуване. Или „собствено тълкуване“, отнасящо се до пророка, който първоначално е дал пророчеството. Пророкът е бил говорител на Светия Дух и следователно е бил под божествено ръководство. Той не е трябвало да натрапва собствените си идеи в посланията, които са му били дадени в полза на Божия народ. Същият принцип е валиден и при изучаване на

пророчества – читателят трябва да се стреми да разбере вдъхновеното от Духа значение на разглеждания пасаж.

21. Заради пророчеството. По-скоро „заради пророчеството“. Петър говори за пророчеството като цяло, а не за някакъв конкретен пасаж. За коментар относно „пророчеството“ вижте Рим. 12:6; 1 Кор. 12:10.

В старо време. Гръцко *rote*, „преди“, „винаги“, тук означава от старозаветни времена.

По волята на човека. Истинското пророчество е откровение от Бога. Инициативата идва от Бога. Той решава какво ще бъде разкрито и какво ще остане скрито. Освен ако Светият Дух не впечатли ума, човекът е неспособен да пророкува – да говори от името на Бога – без значение колко пламенно желае да го направи.

Свети Божии мъже са говорили. Могат да се цитират важни текстови доказателства (вж. стр. 10) за прочита „мъже са говорили от Бога“, тоест мъже, които са били движени от Светия Дух, са говорили посланията, които са получили от Бога. Мъжете, които са движени от Светия Дух, ще бъдат свети мъже, Божии мъже. Който и прочит да се приеме, значението е почти едно и също.

Движен. Гръцката дума *phero*, тук използвана в страдателен смисъл, „да бъде пренесен“, „да бъде носен“, с намек, може би, за скорост или сила, като от вятъра. В Деяния 27:15, 17 думата се използва за управлението на кораб по вятъра, а в Деяния 2:2 за бушуващ силен вятър, когато Светият Дух слезе върху вярващите на Петдесетница. Тук употребата на *phero* предполага, че пророците са били носени от Духа, както корабът е носен от вятъра. Те са били изцяло под влиянието на Духа.

Свети Дух. Или Свети Дух (вижте върху Матей 1:18). Това е единственото пряко споменаване на Духа в това послание.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1, 2 TM 258

1-8AA 529

1-112T 471

2 MYP 116; SL 95; 4T 244; 6T 148

2, 3 5T 742

2-4TM 227

2-7COL 281

3 AA 531; MH 409; ML 96

4 AH 127; COL 314; CS 26; CT 51, 252, 449, 489; DA 123, 153, 389, 671, 675; FE 86, 136, 291, 347; MB 22, 75, 78; MH 180, 181; ML 46, 274, 276, 277; MM 85, 145; MYP 81, 165; SL 95; Te 107, 192; TM 377, 435; 1T 531; 2T 44, 46, 50, 92, 126, 267, 317, 400, 451, 476, 534, 563; 3T 115, 241, 478, 484; 4T 38, 48; 5T 267, 333, 420, 594, 731, 741; 6T 52, 443, 456; 8T 207; 9T 68, 135, 151, 155, 176, 187, 279; WM 83, 296

5 CH 107; CW 126; ML 96; 1T 552; 5T 554

5, 6 2T 70, 360, 361

5-7CT 162; 2T 342; 3T 132; 6T 147

5-8FE 305; ML 95; MYP 45, 116; SL 94; 9T 186

5-11 GK 470; CT 15

6 ML 97; 2T 95

9 Ев 215

9-11AA 533

10 CS 225; CT 505; EW 58; FE 119, 126, 251; PP 208; 1T 503, 710; 2T 145; 5T 97, 331,
353; 6T 304; 9T 187; WM 317
10, 11 ML 339; MYP 116; PP 207; SL 94; 6T 147; 9T 191
11 8T 125
12 EW 63
12-21AA 534
16 COL 43; CSW 34; DA 425; Ev 171; MM 103
16-21CW 116; FE 445
17 4T 533
19 AA 165; DA 464; GC 312, 521; MM 99; 2T 632; 4T 592; 5T 12; 9T 19
21 ГК, т. 324; 4T 9, 147

ГЛАВА 2

1 Той им предсказва за лъжеучителите, показвайки нечестия и наказанието както на тях, така и на техните последователи: 7 от които благочестивите ще бъдат избавени, както Лот беше от Содом: 10 и по-пълно описва маниерите на тези нечестиви и богохулни съблазнители, чрез което те могат да бъдат по-разпознаваеми и избягвани.

1. Но имаше. Или „но станаха“, с акцент върху контраста между Божиите пророци, които току-що бяха обсъдени (гл. 1:20, 21), и лъжеучителите, с които апостолът сега се занимава.

Лъжепророци. Вижте върху Матей 7:15. Петър се позовава на исторически факт, с който неговите читатели са добре запознати – в старозаветните времена е имало много лъжепророци (виж върху Еремия 14:13). По-късно той се позовава на един забележителен пример, Валаам (2 Петрово 2:15).

Хората. Тоест, израилтяните.

Ще има. Бъдещето време подсказва, че лъжеучителите все още не са започнали разрушителната си работа сред вярващите, до които пише Петър, въпреки че вече действат другаде, тъй като в стихове 10–22 настоящето и миналото време са използвани по отношение на тях. Една от главните цели, които апостолът има в писането си, е да предупреди читателите си срещу коварните измами на тези лъжеучители, за да може стадото му да бъде спасено от техните капани.

Лъжеучители. Петър прави разлика между пророк и учител. Първият твърди, че предава Божието послание; вторият - че го тълкува.

Сред вас. Това може да означава, че лъжеучителите ще се появят измежду самите вярващи или че ще дойдат сред тях отвън (вж. Деяния 20:29, 30).

Кои. Гръцки *hoitines*, „такива“, тоест лъжеучителите са хора, които разпространяват ереси.

Тайно ще въведе. Буквално „ще въведе от страни“, вероятно визирайки тайния характер на влизането на лъжеучителите, които биха влезли като шпиони, промъкващи се в страната.

Осъдителни ереси. Буквално „ереси на разрушение“ или „ереси на погибел“, тоест ереси, които водят до погибел. Думата за „погибел“ е аполея (виж върху Йоан 17:12). В това послание Петър често използва аполея (два пъти в този стих; в стих 3; и в гл. 3:7, 16).

Ереси. Гръцки *haireseis* (виж върху Деяния 5:17; 1 Кор. 11:19). В хода на настоящето В тази глава апостолът говори за много от ересите, разпространявани от тези лъжеучители –

отричане от Господа (ст. 1), развратни учения (ст. 10, 18), отвръщане от святата заповед (ст. 21) и др. Описанието на делото им от Петър оправдава силния език, с който ги осъжда.

Отричане. Сравнете паралелния пасаж в Юда 4. Какви спомени са изникнали в съзнанието на Петър, когато е използвал тази дума, която му е напомнила за собственото му отричане от Господа му (вж. върху Мат. 26:75; срв. Мат. 10:33)!

Господ. Гръцки *despotēs* „господар“ (виж върху Лука 2:29; Деяния 4:24). Думата е била използвана от робите, за да се обърнат към своите господари. Тя предполага абсолютно господство, собственост, обикновено чрез покупка. *Despotēs* е особено подходяща титла за Христос заради цената, която Той е платил за изкуплението на човека (виж върху Матей 20:28; 1 Коринтяни 6:19, 20). Не може да има по-лоша ерес от това да живееш живот, какъвто очевидно са живели лъжеучителите, отричайки Учителя, който е дал собствения Си живот, за да ги изкупи от греха и неговите последици. Това, че са отричали своя Господ, предполага, че някога са били християни, въпреки че оттогава са отстъпили от вярата.

Бързо унищожение. Или „внезапна погибел“, тоест неочаквано унищожение. Сравнете с гл. 1:14, където думата, преведена тук като „бърза“, е предадена като „скоро“. Краят на всяка неистина е унищожение, както за нейните учители, така и за техните последователи.

2. Ще последва. Или „ще последва“, което предполага близко подражание на измамниците. Апостолът смело се изправя пред перспективата мнозина да последват лъжеучителите, като същевременно се надява, че това предупреждение ще спаси читателите му от такава фатална измама.

Пагубни пътища. Текстови доказателства потвърждават (вж. стр. 10) прочитането „похотливи дела“ (*aselgeiai*). Употребата на думата *aselgeiai* тук и в стих 18 предполага, че доктрините на лъжеучителите са насърчавали разпуснатостта сред техните последователи и че тази морална разпуснатост е привличала много нестабилни характери.

Поради кого. Някои прилагат тези думи към лъжеучителите. Може би е по-добре да ги приложим към членовете на църквата, които се занимават с неморални практики, проповядвани от лъжеучителите.

Пътят на истината. Тоест, пътят, който е истина, християнският път. За коментар или „път“ вижте в Деяния 9:2; 16:17.

Зло, за което се говори. Буквално „ще бъде хулен“. Езичниците не правеха разлика между истинските християни и онези, които следваха лъжеучителите и се занимаваха с техните неморални практики. Християнското учение беше обвинявано за крайностите на отстъпниците. Нехристоподобното поведение на малцина донася дискредитация на цялата църква.

3. Чрез алчност. По-скоро „в алчност“, като алчността е елементът, чрез който лъжеучителите са действали, за да мамат и извличат богатство от непредпазливите (вж. 1 Тим. 6:5; Тит 1:11; Юда 16). Сравнете преживяването на Валаам (Чис. 22 до 24). За „алчност“ вижте Рим. 1:29; Еф. 5:3; Кол. 3:5.

Престорен. Гръцки *plastoi*, „формован“, „оформен“, следователно „кован“, „изработен“ (вж. нашата дума „пластмаса“). Тези лъжеучители се престрували, че имат тайни знания и убеждавали вярващите да им дават пари в замяна на тях, като по този начин разкривали истинските си мотиви.

Правя стоки. Гръцки *emproieomai*, „да търгувам“, „да пътувам по работа“. Нашата английска дума „*emproium*“ произлиза от същия корен. Учителите търгували с душите на своите жертви, продавайки им лъжеучение в замяна на техните дарове. Вярващите

които дадоха от средствата си, за да обогатят тези лъжливи учители, със сигурност получиха малка възнаграждение за парите си.

Чийто съд... не се бави. Буквално, „за когото присъдата отдавна не е бездействаща“. Присъдата, отдавна решена от Бога, не е мъртва буква и не може да бъде игнорирана.

Проклятие. Гръцки *apoleia* (виж на стих 1). Тук става дума за окончателното унищожение на лъжеучителите.

Слъмберет. Гръцки *nustazō*, „да кимаш с глава в сън“, среща се в Новия завет само тук и в Матей 25:5. Предишната фраза на Петър се отнасяше до присъдата на съда; сега той уверява верните, че присъдата ще бъде изпълнена според Божия план.

4. Защото, ако Бог не пощади. С тези думи апостолът започва поредица от илюстрации относно неизбежността на Божиите съдби. Тази мисъл се пренася и в стих 9, където той прави заключението, че Господ ще избави благочестивите и ще накаже нечестивите. За коментар относно глагола „пощади“ (*phedomai*) вижте Рим. 8:32.

Ангелите. Сравнете паралелния пасаж в Юда 6. Авторът не уточнява грях, който е довел до падението на тези ангели (вж. Юда 6; Откр. 12:4, 7–9). Разсъжденията на Петър са, че ако Бог не е пощадил ангели, духовни същества, които са живели в Неговото присъствие, Той няма да пропусне да накаже нечестивите хора, които отклоняват другите от пътя.

Хвърлете ги в ада. Превод на едната гръцка дума *tartarō*, „да държат в плен в Тартар“. Древните гърци смятали Тартар за обиталище на нечестивите мъртви и място, където им се налагало наказание. По този начин той съответствал на Геената на евреите (вж. Мат. 5:22). Пишейки до хора, които живели в елинистична атмосфера, Петър използва гръцки термин, за да предаде мисълта си, но по този начин не подкрепя нито гръцката идея за Тартар, нито популярната еврейска концепция за Геена. Тук Тартар се отнася просто до мястото на обитаване, до което злите ангели са ограничени до деня на страшния съд.

Вериги на тъмнината. Текстовите доказателства подкрепят (вж. стр. 10) тълкуването „дълбини на тъмнината“. Езикът на Петър е фигуративен и не служи за идентифициране на някое конкретно място като обиталище на падналите ангели. Тази фраза се различава от използваната от Юда в паралелния му пасаж (вж. Юда 6).

Съд. Гръцки *krisis*, „[актът на] съдене“. В стих 3 Петър използва различна дума за „съд“ (*krima*), която се отнася до присъдата, произтичаща от съденето (вж. Йоан 3:19; 9:39; 16:11). Тук апостолът гледа към бъдещето, когато съдът, определен над Сатана и неговите ангелски последователи, най-накрая ще бъде изпълнен (вж. Откр. 20:10).

5. И не пощади. С тези думи апостолът започва втората си илюстрация относно сигурността на съда (вж. ст. 4).

Старият свят. Тоест, светът, който е бил преди Потоп.

Спасен. Гръцко *phulassō*, „пазя“, „бдя“, тук, в смисъл на „защитавам“ (вж. Бит. 7:16).

Осми. Гръцки *ogdoos*, „осми“, т.е. придружен от седем други, в този случай, непосредствените членове на семейството на Ной (виж Бит. 6:10; 7:7). Акцентът на Петър тук е върху факта, че толкова малко – само осем – са се спасили живи от допотопния свят.

Проповедник. Гръцки *kērix*, „вестител“ (виж върху 1 Тим. 2:7). От древни времена длъжността *kērix* е била свещена, а личността му неприкосновена, тъй като вестителят е бил считан за намиращ се под непосредствената закрила на боговете. Ной е бил „вестител на правдата“ на Господа, т.е. той е провъзгласявал послание относно правдата. Йосиф Флавий (Древности I. 3. 1 [72–74]) е записано еврейското предание, че Ной се е опитвал да убеди съвременниците си да променят живота си към по-добро (вж. Бит. 6:3; 1 Петрово 3:19, 20).

Внасяне. По-скоро „докато той внесе“.
Потоп. Вижте върху Бит. 7:17–24.

Безбожен. Гръцко *asebeis*, единствено число *asebēs* (виж върху Рим. 4:5). Това описание на Петър за Оправданият допотопен свят може да се види от Бит. 6:1–7 (вж. стр. 90–92).

6. И обръщане. Сравнете паралелния пасаж в Юда 7. Това е третата илюстрация на Божиите съдби (вж. 2 Петрово 2:4, 5). Гръцката дума за „превръщане в пепел“ (*terphroō*) е използвана от класическия писател Дио Касий (Римска история lxxvi. 21), за да опише изригването на Везувий.

Содом и Гомор. За описание на разрушението на тези градове вижте Бит. 19:24, 25.

Срутване. Буквално „катастрофа“. Това може да означава допълнителен акт на съд след превръщането на градовете в пепел (вж. Бит. 19:25).

Правене. Или „след като е задал“.

Пример. Гръцки *hypodeigma*, „пример“, тоест предупреждение.

Безбожни. Фразата буквално гласи „онези, които ще живеят безбожно“. Ужасната съдба на градовете в равнината била да обезкуражи другите да се отдадат на същото зло, което довело до тяхното падение.

7. Избавен. Или „спасен“. Както Бог спаси Ной от Потопа, така Той спаси и Лот. и семейството му от холоката, който погълна Содом (Битие 19:15, 16). Въпреки че Петър е загрижен предимно за сигурността на божествените съдби, той внимава да наблегне и на милосърдните дела на Господа.

Праведен. Гръцки *dikaios* (виж върху Матей 1:19). Думата се среща два пъти във 2 Петрово 2:8, където е преведена като „праведен“.

Раздразнен. Гръцки *kataroneō*, „изтощавам се от труд“, дава картина на битието на Лот напълно изтощен и отвратен от неморалността на жителите на Содом. В стих 8 друга гръцка дума също е преведена като „раздразнен“.

Разговор. Гръцки *anastrophē*, „поведение“, „поведение“. *Anastrophē* се използва 6 пъти в 1 Петрово и два пъти в това послание (тук и в гл. 3:11).

Нечестиви. Гръцка дума *athesmoi*, от а, „без“, и *thesmoi*, „законо“, „указности“, следователно „беззаконни“; обикновено тези, които се бунтуват срещу божествените постановления. *Athesmoi* се среща само тук и в гл. 3:17 в Новия завет.

8. Жилище. Петър използва рядката и категорична дума *egkatoikeō*, за да предаде мисълта за пребиваването на Лот сред нечестивите жители на Содом.

Чрез виждане и слушане. Буквално „чрез виждане и чрез слух“. Греховни дела сполетяха Лот. от всички страни, атакувайки неговата почтеност през очите и ушите му, докато изглеждаше, че няма измъкване от коварното им влияние.

Раздразнен. Гръцки *basanizō*, „измъчвам“, „мъча“, като времето подчертава, че мъченията са продължавали ден след ден. Лот е страдал от непрестанна душевна болка, докато ежедневно е наблюдавал порочните начини на съседите си.

Незаконни дела. По-скоро „беззаконни дела“.

9. Господ знае. Апостолът стига до края на дългата си поредица от илюстрации, започната в стих 4, и прави заключението, че предвид грижата на Господа за Ной и Лот и Неговите наказания срещу техните нечестиви съвременници, вярващият може напълно да разчита на Божията справедливост.

Избави. Сравни със стих 7.

Благочестив. Гръцки *eusebēs*, другаде преведено като „благочестив“ (Деяния 10:2, 7).

Изкушения. Буквално „изкушение“, което тук изглежда се отнася до изкушението към грях и изпитанията, които сполетяват онези, които непоколебимо се съпротивляват на греха (вж. Яков 1:2, 12). Увереността в Господната защита би укрепила читателите на посланието, за да устоят на изкушенията, представени от лъжеучителите.

Да запазя. Или „да пазя“ (вж. ст. 4).

Несправедлив. Гръцка дума *adikoi*, използвана тук като противоположност на *eusebēs*, „благочестив“.

Ден на страшния съд. В това послание Петър отъждествява „деня на страшния съд“ с „деня на „Господ“ (вж. гл. 3:7, 10) и „денят Божий“ (ст. 12). За обсъждане на деня на съда вижте Откр. 14:7; 20:11–15.

Да бъдеш наказан. Гръцко *kolozomenous*, сегашно причастие, буквално „да бъдеш наказан“.

В този момент има две добре дефинирани школи на мислене относно теологията на Петър: 1. Че причастieto „да бъдеш наказан“ изразява цел, както е отразено в превода „да бъдеш наказан“, т.е. с цел да бъдеш наказан. Това обяснение отнася споменатото тук наказание към деня на страшния съд.

2. Че причастieto трябва да се преведе „докато са наказани“, по отношение на възмездieto, което грехът носи на несправедните по време на земния им живот. Това тълкуване е в по-голямо съответствие с първата половина на стих 9, според която благочестивите са избавени от изкушенията и трудностите, които ги сполетяват в този живот. Но несправедните, в същото време, страдат в резултат на своите грехове. Това тълкуване има допълнителното предимство, че запазва силата на сегашното време на причастieto *kolazomenous*,

„да бъдеш наказан“, в хармония със сегашното време на инфинитива *tērein*, „да запазиш“.

За по-нататъшно обсъждане вижте „Проблеми в превода на Библията“, стр. 237–240.

Да се тълкува този пасаж в смисъл, че нечестивите хора след смъртта и преди съда са под наказание, противоречи на целия смисъл на Писанието (вижте върху Лука 16:19; Откровение 14:10, 11).

10. Но най-вече. Петър сега се връща към съвременната сцена и отново се занимава с лъжеучителите и техните покваряващи пътища.

Тези, които ходят. Този израз описва специфичен клас от онези, които са наказани (ст. 9).

След плътта. Сравнете паралелния пасаж в Юда 7. В живота на лъжеучителите плътта е била доминиращият фактор и те са следвали нейното ръководство (вж. Рим. 8:4, 5).

Похот. Гръцко *epithumia* (вижте върху Рим. 7:7).

Нечистота. Гръцки miasmos, „замърсяване“, „покура“. От miasmos произлиза нашето Английската дума „miasma“. Думата се среща само тук в Новия завет и се отнася до акта на оскверняване или замърсяване (вж. стих 20). От тези думи и стихове 2, 12–22 става ясно, че онези, които са смущавали църквата, са разпространявали не само лъжливи доктрини, но и груба неморалност. Факт е, че през цялата история на християнската църква слабите доктрини често са били съпътствани от слаб морал. Тези, които се отклоняват от Божия стандарт за истина, лесно изоставят и Неговия стандарт за лично поведение.

Презирийте управлението. Или „презирайте господството“. Думата за „господство“ (kurios) се превежда като „господство“ и се прилага за ангели в Еф. 1:21 и Кол. 1:16, а вероятно и в Юда 8. Повечето коментатори обаче са съгласни, че тук тя се отнася до господството на Христос. В стих 1 апостолът предсказва, че еретичните учители ще се отречат от „Господа, Който ги е изкупил“, а в стих 11 той намеква, че те отдават оскъдно уважение на Господа, така че може с право да се каже, че презират господството на Исус Христос. Един от начините да се провери валидността на новото учение е да се анализира неговият подход към Божеството – наистина ли е благоговейно или се отнася неуважително към Божеството?

Самонадеяни. Или „дръзки мъже“, тоест безразсъдно авантюристични личности, особено в противопоставянето си на властта.

Своеволни. Буквално „угождаващи се сами“, което предполага арогантност. Измамниците бяха решени да си правят каквото искат, дори въпреки властта.

Не се страхувайте. Клаузата гласи буквално: „те не треперят [когато] хулят славата“. Мненията са разделени относно това за кого се отнасят „достойнствата“ или „славите“ (доксай). Някои виждат препратка към зли ангели, но е трудно да се разбере как те могат да бъдат хулени. Други, с някаква причина, прилагат думите към добри ангели, предполагайки, че лъжеучителите са говорили по пренебрежителен начин за тях. Трети пък намират препратка към цялото небесно семейство, включително Бог, Христос и ангелите. Трети предпочитат да видят препратка към местните земни власти, срещу които еретиците безразсъдно говорят зло. Окончателният избор между възможните приложения зависи от тълкуването, дадено на стих 11 (вижте коментара там).

11. Като се има предвид, че. Сравнете паралелния пасаж в Юда 8, 9. Петър сега посочва контраста между слабите учители и могъщите ангели. Първите са достатъчно безразсъдни, за да обвиняват дори най-висшите власти, докато ангелите, които са по-могъщи от лъжеучителите, пазят дискретно мълчание по такива въпроси.

Ангели. Контекстът показва сравнително ясно, че Петър говори за светите ангели, а не за падналите.

По-велик. Тоест, превъзхождащ лъжеучителите.

Сила и мощ. По-скоро „мощ и мощ“.

Осъдително обвинение. Или „богохулно съдене“, тоест хулене на съда.

Срещу тях. Тълкуването на стих 11 зависи от приложението на тези думи.

Някои ги отнасят към лъжеучителите, но контекстът подсказва, че най-добре е да се приложат към „достойнствата“, като в този случай смисълът на пасажа ще бъде: Еретичните учители свободно говорят зло за властите, докато светите ангели, макар и далеч по-висши от тези учители, от благочестив страх се въздържат от отправяне на подобни обвинения. Колко нагло изглежда поведението на учителите в светлината на подобно сравнение!

Пред Господа. Тоест, в божественото присъствие, където светите ангели постоянно пребивават. Въпреки че не го осъзнават, лъжеучителите също живеят постоянно в Божиите очи и трябва да действат със същото благоговение, както правят безгрешните ангели.

12. Това са лъжеучителите. Сравнете паралелния пасаж в Юда 10.

Естествени груби зверове. Или „ирационални създания“. Думата, преведена като „зверове“, е зоа, „живи същества“ (вижте на Откр. 4:6).

Да бъдат хванати и унищожени. Буквално „за пленяване и унищожение“.

Опустошителното описание на Петър подчертава ирационалната и бездуховна природа на тези похотливи измамници.

Говори зло. Гръцки blasphemēō, „да хулиш“, „да говориш зло срещу“. Сравни с употребата на думата blasphemēō в стихове 2, 10 и на прилагателното blasphemōs, „клеветнически“, „богохулен“ в стих 11.

Неща. Клаузата гласи буквално „в които те са невежи“ (вж. 1 Тим. 1:7). Заблудените биха могли да получат разбиране за божествените въпроси, но са избрали да останат в невежество и да подведат другите.

И ще... поквара. По-скоро „в погибелта си и те ще погинат“. Има игра на думи в гръцкия език, която не е спомената в KJV. Авторът може да внушава, че лъжеучителите ще загинат, както животните, или че ще загинат в резултат на собствените си покварени дела. И двете тълкувания са валидни и краят е един и същ – учителите ще бъдат унищожени.

13. Ще получи. Могат да се цитират важни текстови доказателства (вж. стр. 10) за четене „понасяне на несправедливост“, което прави цялото изречение да гласи „понасяне на несправедливост като заплата за несправедливост“.

Те, че. Изречението гласи буквално „считайки разврата за удоволствие“. Думата за „удоволствие“ (hēdonē) често предполага чувствено удоволствие (вж. Лука 8:14; Тит 3:3; Яков 4:1, 3), докато думата за „разврат“ (truphē) предполага мекота, луксозен живот. По този начин Петър описва съблазнителите като отдаващи се на чувствените похоти, които принадлежат на тъмнината на нощта, но въпреки това ги ценят като законни, щастливи преживявания, които са безупречни дори посред бял ден.

Петна. Тези учители са петна и недостатъци по лицето на земята и особено върху църквата.

Веселят се. Или „веселят се“, от същия корен като думата, преведена като „бунт“ в предишната клауза.

Измами. Гръцки apatai, „измами“, но могат да бъдат цитирани важни текстови доказателства (вж. стр. 10) за четенето агапай, „пиршества на любовта“ (вж. Юда 12; виж том VI, стр. 45, 46; виж върху 1 Кор. 11:20). Възможно е Петър умишлено да се е въздържал от употребата на агапай, тъй като не е могъл да се накара да спомене свещения пир на любовта, който тези лъжеучители са опозорявали с пианските си гуляи. Дори да запазим четенето апатай, „измами“, което е по-добре потвърдено, трябва да се придържаме към контекста и да признаем, че апостолът има предвид пиршеството на любовта. Сравнете описанието на Павел за пианството и преяждането на Господната вечеря, практикувано от някои в коринтската църква (виж върху 1 Кор. 11:20–22).

Пир. Гръцки *supneucheō*, от слънце, „заедно“, *eucheō*, „да храним изобилно“. Това Петър говори за лъжеучителите, които се угощават с вярващите, което предполага, че създателите на проблеми все още са били членове на църквата, което би направило влиянието им още по-опасно.

14. За прелюбодеяние. По-скоро „за прелюбодейка“. Това дава графична картина на мъже, чиито мисли непрекъснато отразяват образа на прелюбодейка. Главните им желания са сексуални и всяка жена, която срещат, веднага се оценява от тази гледна точка (вж. Матей 5:28). Не е изненадващо, че те се оказват неспособни да контролират страстите си и да се въздържат от грех.

Примамливо. Или „примамливо“, тоест предлагане на примамки.

Нестабилни. Гръцки *astēriktoi*, буквално „неподпрян“, „неоснован“. Основната препратка е към жените, които лъжеучителите са примамили към прелюбодеяние. Възможно е измамниците да са посещавали пиршествата на любовта, за да се запознаят с жени, които впоследствие да могат да съблазнат. Препратката на Петър може да включва и мъже, които са били подведени от злото влияние на учителите.

1

Палестина по времето на Ирод Агрипа II и Римски прокуратори²

¹Никол, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (2 Петър 1:1).

Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

²Никол, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (2 Петър 2:15).

Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.

Упражнявал се. Гръцки *gymnazō*, „да се обучава в гимнастическа дисциплина“, откъдето идва и думата ни „гимнастически“. Тези лъжеучители внимателно се обучавали, за да придобият уменията, чрез което да постигнат желаните неща.

С алчност. Текстови доказателства потвърждават (вж. стр. 10) текста „в алчност“. Това е още един порок, към който тези учители са пристрастени, в допълнение към богохулството и чувствеността им.

Проклети деца. Буквално „деца на проклятие“, тоест тези, които заслужават проклятие, толкова зли са характерите им.

15. Изоставих. Или „напълно изоставих“. Сравнете стихове 15, 16 с паралелен пасаж в Юда 11.

Точно така. Гръцки *euthus* (виж върху Деяния 8:21).

Път. Гръцки *hodos* (виж върху Деяния 9:2). Тук Петър заявява, че противниците на практика напълно са изоставили християнската вяра.

Заблудили се. Или „били са докарани до лутане“. Онези, които напускат християнския път, в крайна сметка се лутат.

Следване. Или „следване“, което предполага близко подражание (вж. стих 2).

Пътят на Валаам. Вместо да следват пътя на Христос, тези лъжеучители робски са следвали курса, поет от Валаам. В цялата тази глава изглежда, че Петър е имал предвид Валаам като прототип на измамниците от своето време. Те са обичали финансовата изгода и са насърчавали чувствеността, точно както е правил древният пророк. За коментар относно поведението на Валаам вижте Числа 22 до 24.

Босор. Наречен „Беор“ в Числ. 22:5.

Заплата за неправда. Същият гръцки израз е преведен като „награда за неправда“ в стих 13. Валаам и лъжеучителите са се стремили към материалната награда, произтичаща от злите им практики.

16. Неговото беззаконие. Или „неговото собствено престъпване [на закона]“. Грехът на Валаам не е бил нито незабелязан, нито неосъден, а Петър намеква, че поведението на лъжеучителите няма да остане ненаказано.

Гръцка дума *hupozugios*, буквално „под иго“, се прилага за магарето като обикновено животно на бреме на Изток.

Говорене. Гръцка дума *phtheggomai*, „да издавам звук“, „да издавам [вик или шум]“, използва се за всеки шум, издаван от хора или животни, и не се отнася непременно до членоразделна реч. Следователно Петър определя шума, издаван от магарето, като „човешки глас“ (вж. Числа 22:27–31).

Забранено. Или „ограничено“, „ограничено“. Феноменът на говорещата магарница спрял Валаам в бунтовния му път и му позволил да разпознае ангела и да откликне на божествените напътствия.

Лудост. Тук, състоянието на това да си извън себе си. Ако Валаам беше запазил трезвост, отказвайки да бъде объркан от алчни желания, нямаше да сгреши толкова тежко. Апостолът отново оставя на своите читатели да приложат илюстрацията към лъжеучителите, които са следвали пътя на Валаам.

17. Тези. Сравнете стихове 17–19 с паралелния пасаж в Юда 12, 13, 16. Петър сега оставя своята илюстрация и говори директно за лъжеучителите (вж. ст. 12).

Кладенци без вода. Или „безводни извори“. Измамниците твърдели, че ги освежават които бяха духовно жадни, но когато жадните стигнаха до тях, те бяха горчиво разочаровани, защото учителите нямаша жива вода, която да им дадат. Те бяха духовно сухи (вж. Йоан 4:14; Откр. 7:17; 21:6).

Облаци. Текстовите доказателства подкрепят (вж. стр. 10) тълкуването „мъгли“, а изречението след това се чете буквално като „мъгли, водени от буря“. Еретичните учители, твърдейки, че носят светлина, донесли потъмняваща мъгла, която замъглила духовния пейзаж и попречила на християните да видят накъде отиват. Освен това, „мъглите“ не били последователни, инструкциите се отклонявали напред-назад под влиянието на страстите на учителите.

Мъгла от мрак. Буквално „мрак на мрака“, тоест на долния свят.

Сравнете със стих 4, където също е използвана думата за „мрак“ (зофос) .

Е запазено. По-скоро „е било запазено“ (вж. стихове 4, 9). Важни текстови доказателства могат да се цитират (вж. стр. 10) за пропускането на думите „завинаги“, въпреки че те са добре засвидетелствани в съответния пасаж в Юда 13.

18. Говорете. Гръцки *phtheggomai* (вижте на стих 16). Петър не приписва заслугата на измамниците подредена реч, но ги описва като издаващи звуци, както е направило магарето (ст. 16).

Силни, надути думи. Гръцки *hupergogka*, буквално „прекалено надути [материи]“, т.е. екстравагантна, помпозна реч, с възможна препратка към философски термини, използвани от гностически учители (вж. Юда 16).

Примамка. Гръцката дума е същата като преведената „примамлива“ стих 14.

Похоти на плътта. Сравнете изречения „похот на нечистота“ (вижте на стих 10).

Безхаберие. Гр. *aselgeiai* (виж ст. 2).

Тези, които бяха чисти, са се измъкнали. Текстовите доказателства подкрепят (вж. стр. 10) тълкуването „тези, които просто се измъкват“. Това са онези, които лъжеучителите примамват със своите

грандиозни думи, философски аргументи и чувствени изкушения. Предназначените жертви едва наскоро бяха приели християнството или бяха на път да го приемат, когато се сблъскаха с фалшивите измами на тези еретични дейци. Онези, които мамеха такива „малки деца“, със сигурност заслужаваха присъдата, предписана от Спасителя (Матей 18:6).

Тези, които живеят в заблуда. Тоест, езическите езичници, с които младите хора се обръщат във вярата. Бяха тясно свързани и от чието влияние току-що бяха успели да се измъкнат.

19. Обещайте им свобода. Лъжеучителите се опитаха да изкарат така, сякаш онези, които следват пътищата, които те проповядват, ще бъдат свободни от всички досадни ограничения. Но свободата, която обещаваха, беше незаконно всеотдайност, а не християнска свобода (вижте 2 Кор. 3:17; Гал. 5:13). Великата свобода, която един християнин трябва да притежава – свободата от греха – измамниците не можеха да предложат и не искаха да постигнат.

Слуги. Или „роби“.

Поквара. Гръцки *phthora* (виж гл. 1:4). Фтора предава мисълта за разрушение, както и за морална мръсотия. Лъжеучителите не са били способни да помогнат на някого да се издигне на по-високо морално ниво, тъй като самите те са били оковани от чувствен порок.

На кого. Или „чрез какво“, отнасящо се до корупция.

Преодолявам. Или „побеждавам“, както в битка, когато по-слабият състезател е победен.

Доведен в робство. По-скоро „е бил поробен“ (вижте Рим. 6:16). Въпреки че

Лъжеучителите не го знаеха, грехът ги беше победил и те се бяха превърнали в негови унили роби. Как можеха да предложат свобода на другите?

20. Защото, ако ... е избягал. Клаузата гласи буквално „защото, ако е избягал“. За да се даде

За да отправи на вярващите сериозно предупреждение относно опасностите и резултатите от отстъпничеството, апостолът използва случая на онези, които са били заблудени да следват лъжеучителите.

Замърсявания. Гръцки *miasmata*, „онези неща, които оскверняват“, „омърсявания“, които идват в резултат на контакт със света (вж. на ст. 10).

Светът. Вижте върху 1 Йоан 2:15.

Знание. Гръцки *epignōsis* (виж на гл. 1:2).

Господ и Спасител Исус Христос. Тук апостолът приписва на нашия Господ множество титли което въплъщава повечето от Неговите славни качества и представлява Неговите основни длъжности (вижте върху Матей 1:1, 21, 23; Лука 2:29; Йоан 13:13; Йоан 20:28). Този, който е придобил пълното познание за Исус, ще има лично разбиране за силите на Спасителя, след като ги е преживял в собствения си живот. Неговото експериментално познание за Христос ще го е накарало да избяга от света и неговите мръсотии, а силата на Христос ще му е позволила напълно да се отърве от тях. Петър вижда собственото си стадо като избягало по този начин и е загрижен те да не бъдат подлъгани да се върнат в света от изкушенията, предлагани от лъжеучителите.

Заплетен. Гръцки *emplekō*, „вплитам“, следователно „да бъде заплетен“. Като гладиатори са се оплели в мрежата си по време на битка, така че вярващият, който се поддава на светските изкушения, ще се оплете безнадеждно и лесно ще бъде унищожен. Думата „в тях“ може да се преведе като „в тези“, т.е. в мръсотията на света, или „чрез тези“, което означава, че именно чрез мръсотията християнинът е победен.

Победи. Вижте стих 19.

Последното. Клаузата гласи буквално: „последните неща за тях са станали по-лоши от първите“. Този, който някога е бил християнин, но се е върнал към света, става

духовно закоравял и по-малко отзивчив към духовни призиви. По този начин спасението му става по-трудно (вж. Мат. 12:45; Лука 11:26; Евр. 6:4–8; 10:26).

21. Щеше да е по-добре. Положението на отстъпниците щеше да е по-добро, ако бяха никога да не станат християни, защото тогава биха могли да бъдат третирани като езичници. Красотата на християнската истина би направила силно впечатление в сърцата им и те биха били по-податливи на обръщащото влияние на евангелието.

Известен. Гръцки *epignōskō*, глаголът, който съответства на съществителното *epignōsis* (виж гл. 1:2). Този, който веднъж е придобил пълно познание за Спасителя, никога не може да бъде същият, както преди да получи това познание. Познанието носи отговорност. Човек е отговорен за това, което е узнал. Въпреки че един отстъпил от вярата християнин може да се върне към светския си начин на живот, той не може да избегне отговорност за спасителното познание за Христос, което някога е приел, а след това е отхвърлил.

Пътят на правдата. По-скоро „пътят на правдата“, подчертавайки, че това е единственият път на спасение (вижте стихове 2, 15).

Обръщане. Могат да се цитират важни текстови доказателства (вж. стр. 10) за тълкуването „обръщане назад“, подчертавайки пълното отхвърляне на християнския начин на живот.

Светата заповед. Употребата на определителния член и единствено число от Петър показва препратка към конкретна концепция. В Рим. 7:12 Павел използва подобна конструкция, за да се обърне към конкретна заповед, десетата. Тук езикът на Петър сякаш се отнася до целия набор от наставления, дадени на християните, за да ги водят по „пътя на правдата“.

Предаден. Гръцки *paradidōmi*, „предавам“, „предавам“, „предавам“, „предавам“. Глаголът е свързан със съществителното *paradosis*, „предаване“, т.е. традиция (2 Сол. 3:6; виж върху Марк 7:3). По този начин Петър говори за наставленията, които вярващите са получили от християнски учители.

22. Поговорка. Гръцки *paroimia* (виж върху Йоан 10:6). Съдържанието на поговорката е било реализирано в случая с вероотстъпниците.

Кучето. Тази поговорка е записана в Притчи 26:11, където се посочва, че глупакът се връща към собствената си глупост. Тук Петър я използва, за да илюстрира подлото и глупаво поведение на онези, които, след като са напуснали моралната мръсотия на света, се връщат, за да се наслаждават отново в нея.

Сейте. Това не е библейска поговорка, но може би е била разпространена в еврейските среди по времето на Петър. Цифрата се използва, за да изобрази християнина, който е бил измит от светските замърсявания, но чрез отстъпничество се е върнал, за да се оскверни отново с моралните нечистотии, от които е бил спасен от евангелието.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

1 AA 535; 3T 485

1, 2 AA 587; ПП 686
1–35T 145

2 CH 591; 5T 291

2, 3 8T 199

4 ПП 53; CP 31

5 ПП 102; 4T 308

7, 8 ПП 168

8 5T 210

9 DA 528

10, 11 ПП 386

12–155Т 145

15 ПП 439

16 ПП 442

17 АА 535

19 ПП 67

20 1Т 284

20, 21 АА 535

ГЛАВА 3

1 Той ги уверява в сигурността на Христовото идване на съд срещу онези, които се подиграват с него: 8 предупреждава благочестивите, заради дълготърпението на Бога, да ускорят покаянието си. 10 Той описва също начина, по който светът ще бъде разрушен: 11 увещава ги, от очакването на това, към всякаква святост на живота: 15 и отново, да мислят за дълготърпението на Бога, за да доведат до спасението си, както Павел им пише в посланията си.

1. Това второ послание. Естествено е в тези думи да се чете препратка към 1 Петрово като първото от посланията на апостола, а настоящото писмо като второто от двете. Все още не са представени убедителни аргументи срещу това мнение и думите на Петър могат да се приемат като случайно доказателство за общото авторство на двете послания.

Възлюбени. Апостолът вече е оставил неприятната тема за лъжеучителите (гл. 2) и се обръща към увещаване на читателите си относно събитията от последните дни. Правейки това, той естествено използва термина „възлюбени“ тук и в стихове 8, 14, 17 (вж. 1 Йоан 3:2).

Сега. Или „вече“. Уводното изречение гласи буквално: „Това вече, възлюбени, ви пиша второ послание“, което може да подсказва, че второто послание е написано скоро след първото.

И в двете, които. Тоест, и в двете, отнасящи се до двете букви, първата и втората.

разбърквам се. Гр. *diegeirō* (виж гл. 1:13).

Чисти умове. Гръцки *eilikrinēs dianoia*, използвано в класическия гръцки за „чист разум“, но тук в смисъл на неопетнен или искрен ум. За коментар относно *eilikrinēs* вижте във Фил.

1:10. Дианоя е умът като способност за разбиране, чувстване, желания. Петър приписва на своите читатели заслугата за това, че имат ум (единствено число), който е незамърсен от чувственост, в щастлив контраст с умовете на лъжеучителите.

За спомен. Същият гръцки израз се среща в гл. 1:13 (виж коментара (там)). В този случай Петър иска да напомни на читателите си за предишните наставления относно завръщането на техния Господ в сила и слава.

2. За да бъдете внимателни. Буквално „да напомня“, изразявайки целта на Петър при писането на посланието му. Той възнамерявал да наблегне на минали наставления, а не да предаде ново учение. Сравнете паралелния пасаж в Юда 17.

Свети пророци. В този стих Петър говори за това, което е в Стария завет и за това, което е било написано до този момент. е писано в Новия Завет.

Заповед. Вижте гл. 2:21.

Нас, апостолите. Текстови доказателства потвърждават (вж. стр. 10) прочитането „вашиите апостоли“ и последното изречение на изречението може да се преведе като „и на заповедта на Господа и Спасителя от [или „дадена от“] вашите апостоли“. Заповедта или напътствието идва от Господа, но е предадено от апостолите.

3. Първо знайте това. Сравнете с гл. 1:20, където се среща същият израз. Тук апостолът използва израза като предговор към изявлението, което ще направи, което трябва да се разглежда на фона на комбинираните учения на пророците и апостолите. Петър не цитира никакъв конкретен пасаж от пророците или апостолите, но приема, че това, което ще каже, ще бъде разпознато като съответстващо на общия тон на техните учения по обсъжданата тема. Сравнете паралелния пасаж в Юда 18.

Ще дойде. Въз основа на ученията на пророците и апостолите, читателите на Петър вече знаели какво да очакват „в последните дни“. Апостолът ги предупредил, че „краят на всичко е близо“ (вижте 1 Петрово 4:7) и очевидно смята съвета си за навременен и подходящ. Вижте по-долу под „в последните дни“. Сравнете с 1 Йоан 2:18; Юда 18.

В последните дни. Буквално „в последните дни“. Думата „последни“ може да се тълкува в единствено число като отнасяща се до един последен ден или, както сочат текстовите доказателства (вж. стр. 10), в множествено число, „последните дни“. Неговата цел е да просветли читателите си, така че да не бъдат подвеждани от онези, които се присмиват на мисълта за скорошно завръщане на Спасителя. Тук той не прави конкретни изявления относно времето на идването на Христос, а е решен да подготви стадото си за „последните дни“, когато и да настъпят тези дни. Вижте Допълнителна бележка към Рим. 13; вижте към 1 Петрово 4:7; Откр. 1:1.

Присмехулници. Или „присмехулници“. Могат да се цитират важни текстови доказателства (вж. стр. 10) за включването на думите „за подигравка“ преди „присмехулници“. Това би подсилило описанието на Петър за скептиците като „присмехулници“ и би показало, че те са упражнявали злия си дар, осмивайки идеята за второто пришествие.

Според собствените си похоти. Буквално „според собствените си похоти“, тоест, както са ги подтиквали похотите им. Тези присмивачи са подобни на лъжеучителите по това, че се управляват от собствените си страсти (вж. гл. 2:2, 10). Страстите им са определили тяхната теология – чувствено настроените хора не могат пламенно да желаят завръщането на Безгрешния.

4. И казвайки. Ясно е, че църквата е била добре информирана относно завръщането на Христос и че присмивачите открито са осмивали учението на апостолите относно това събитие.

Къде е обещанието? Това не е препратка към едно конкретно обещание, а към съвместните изявления на пророците и апостолите относно сигурността на второто пришествие. Въпросът на присмивачите показва техния скептицизъм – те не са очаквали обещанията да бъдат изпълнени.

Идване. Гръцка дума „парусия“, често срещана новозаветна дума за завръщането на Христос (вижте върху Матей 24:3).

Отците. Това може да се тълкува по два начина: като препратка (1) към патриарсите (вж. Рим. 9:5; 1 Кор. 10:1; Евр. 1:1) или (2) към непосредствено предишното поколение християни, които лично са чули Исус и апостолите да провъзгласяват обещанията за завръщането на Господа.

Заспах. Гръцки κοιταομαι, „да спя“. От 18-те срещания на κοιταομαι в NT, 14 се отнасят до съня на смъртта (виж върху Йоан 11:11; 1 Сол. 4:13; и др.).

Всички неща. Клаузата гласи буквално: „всички неща остават такива от началото на сътворението“. Аргументът има странно модерен призвук. Неговият светски, скептичен тон сякаш отразява мисленето на нашето време. Като се позовават на толкова широк исторически период, от сътворението до собственото си време, присмехулниците сякаш имат най-правдоподобен аргумент. Те всъщност казват: Законите на природата продължават да действат сезон след сезон

с удивителна еднородност и редовност и са го правили през цялата история; защо да не продължат да го правят? В стих 5 Петър отговаря на този начин на разсъждение.

5. Това. Клаузата гласи буквално: „това убягва от вниманието им по тяхна собствена воля“. Присмивачите знаеха за Потопа, но умишлено избрах да игнорират катаклизма и неговото послание към човечеството. По този начин те затвориха умовете си за идеята за възможността за по-нататъшна божествена намеса, когато Христос се завърне.

Чрез словото Божие. Петър вярва в същата творческа сила, както и другите Библии. писатели, тоест, изговореното слово Божие (вж. Бит. 1:3; Пс. 33:6, 9; и др.).

Небесата. Гръцки *uanoí*, просто „небеса“. Тук Петър говори за атмосферните „небеса“. Някои коментатори виждат в множествено число „небеса“ препратка към еврейската концепция за седем небеса над земята. Но Петър се занимава с Писанието, а не с традицията. Еврейската дума за „небеса“ обаче никога не се среща в единствено число, въпреки че в Стария завет често се отнася до атмосферната обвивка, която обгражда земята. По форма думата е в множествено число, но по значение е като цяло в единствено число. Тук Петър несъмнено отразява тази често срещана идиоматична употреба на еврейски език.

Формата за множествено число *uanoí*, „небеса“, често се среща в гръцкия език, но в KJV на Матей 5:45; Марк 1:11; Лука 10:20; Ефесяни 3:15 и т.н. е преведена в единствено число „небе“. Така Петър я използва пет пъти в това послание (тук и стихове 7, 10, 12, 13).

От древни времена. Или „отдавна“. Някои коментатори тълкуват фразата като „първоначално“, тоест, от сътворението, което очевидно е имал предвид Петър.

Земята. По-скоро „земя“.

Стоене. Изречението може да се преведе като „съставено от вода и чрез вода“. Една от стъпките в подготовката на земята като обиталище за човека е събирането на водите на едно място (Битие 1:9). Петър не се опитва да опише творението със съвременни научни термини, а се стреми да обясни Божието творческо дело на хората от неговото време.

6. Чрез което. Буквално „чрез които неща“, тоест водите, които са били над и на земята. Те, използвани първо при сътворението, сега е показано, че са били използвани и за унищожение.

Светът, който е бил тогава. Буквално „тогавашният свят“, допотопният свят. Тук Петър вероятно има предвид нечестивите жители на допотопния свят и тяхната цивилизация.

Прелил. Гръцки *kataklyzō*, „да заля с вода“, „да наводня“, „да заля с вода“, дума с силно значение, която не се използва другаде в Новия завет.

Загинал. Гръцки *apollumi*, „да унищожа напълно“, „да разруша и опустоша“, подходящо дума, която описва опустошението, причинено от Потопа. Вижте Битие 7:11–24.

7. Небесата. Фразата буквално се чете „сегашните небеса и земя“, т.е. нашите настоящи небеса и земя, за разлика от „тогавашния свят“ (вижте на стих 6).

Същата дума. Тоест, словото Божие (ст. 5).

Съхраняван. Гръцки *thēsaúrizō*, „съхранявам“, откъдето идва и думата ни „тезаурус“. Времето предполага, че небесата са били и се пазят.

Запазен. Или „пазен“ (вж. гл. 2:4, 9).

Към огън. По-скоро „за огън“ или „с огън“. Според гръцкия текст думите могат да се свързва със „запазено“ или със „съхранявано на склад“, но повечето учени предпочитат да тълкуват

ги с тезауризо. Следователно преводът би гласял „се съхраняват за огън“, тоест, за да може огънят да извърши своето унищожение, както водата е извършила разрушителната си работа по време на Потопа (вж. Мал. 4:1; 2 Сол. 1:8).

Срещу деня на страшния съд. Буквално „до деня на съд“ (вижте върху 1 Петрово 4:17; 2 Петрово 2:4–9).

Погибел. Гръцки *arboleia* (виж на гл. 2:1, 3).

Нечестиви мъже. Буквално „нечестивите мъже“. За коментар относно „нечестиви“ вижте гл. 2:5. Одушевените грешници, а не неодушевената материя, трябва да бъдат съдени и наказани.

8. Но. Уводното изречение може да се преведе като „но нека това едно нещо не ви убягва“ забележете, възлюбени“ (вж. ст. 5). С други думи, присмивачите умишлено си затварят очите за фактите, но християните никога не бива да изпаднат в тази тежка грешка. „Това едно нещо“ е дефинирано в следващото изречение.

Един ден. Мисълта на Петър е извлечена от истината, изразена в Пс. 90:4. Бог е вечен. С Него няма минало, няма бъдеще; всички неща са вечно настоящи. Той няма нужда от нашата ограничена концепция за време и ние не можем да ограничим Него или Неговите идеи до нашия мащаб от дни и години. Подчертавайки тази истина, Петър упреква скептичното нетърпение на присмивачите, които, съдейки Бога по собствените си жалки стандарти, се съмняват дали Той ще изпълни обещанията Си, свързани с края на света.

Контекстът ясно показва, че Петър не установява тук пророчески критерий за изчисляване на времеви периоди. Стих 7 се занимава с факта, че Бог търпеливо очаква деня на съда, а стих 9 – че Той е „дълготърпелив към нас“.

9. Господ. Трудно е да се реши за коя личност от Божеството се отнася това. В стих 15 „нашият Господ“ би могъл да се отнася за Исус, а в стих 18 Исус е наречен „нашият Господ“; но „денят Господен“ (стих 10) е описан и като „денят Божий“ (стих 12). Няма значение и коя личност е посочена тук, защото целите и обещанията на Отца и Сина са идентични. Всичко, което Петър приписва на единия, може да се приложи и към другия.

Но съдейки по употребата на думата от Петър в това послание (гл. 1:2, 8, 11, 16; 2:1; 3:2), тежестта на доказателствата подсказва, че в този случай „Господ“ е Христос.

Мързел. Гръцко *bradunō*, „бавя се“, „бавя се“, използвано само тук и в 1 Тим. 3:15 в Новия завет.

Неговото обещание. Тоест, обещанието за Неговото идване (ст. 4), което беше спорният въпрос с присмивачите.

Някои мъже. Тоест, присмивачите (ст. 3).

Леност. Или „забавяне“. Гръцкото съществително произлиза от същия корен като глагола *bradunō* (вижте по-горе под „леност“). Скептиците предполагаха, че Божиите планове са били възпрепятствани или променени, защото Христос все още не се е завърнал. Те не успявали да осъзнаят, че Бог е всемогъщ и непроменен и че всички Негови планове ще се изпълнят в определеното време (Жан. 32).

Но. Гръцки алла, силно противопоставяне, което тук може да се преведе като „напротив“ и по този начин да се посочи контрастът между обвинението на присмивачите и фактите относно надеждността на Господа.

Дълготърпелив. Гръцки *makrothumēō*, от *makros*, „дълъг“, и *thumos*, „страст“, „гняв“, следователно „бавен на гняв“, „търпелив“ (вижте върху Рим. 2:4; за съществителното *makrothumia* вижте върху 2 Кор. 6:6). За вдъхновени описания на характера на Господа вижте Изх. 34:6; Пс. 86:5, 15; 103:8.

Към нас. Текстовите доказателства подкрепят (вж. стр. 10) тълкуването „към вас“, тоест читателите, християнските светци, които трябва да си напомнят за търпеливата Божия грижа над тях, особено във времена, когато са изкушени да се съмняват в Неговия контрол върху делата.

Не желая. Или „не желая“. Тук Петър използва глагола *boulomai*, който често изразява склонността на ума, като „искам“, „желая“ и не използва *thelō*, който обикновено се отнася до определена цел, „желая“, „определям“. Бог, далеч от това активно да желае смъртта на грешника, е направил всичко по силите Си, за да го спаси от смърт (Йоан 3:16). Въпреки това, Петър осъзнава, че някои ще отхвърлят Божия план за спасение и по този начин ще бъдат изгубени (2 Петрово 3:7).

загиват. Гр. *apollumi* (вж. ст. 6).

Но. Гръцки алла, силен противник (вж. по-горе под „но“), използван тук, за да се подчертае контрастът между погрешното тълкуване на Божията природа, а именно, че Той може да е склонен някои да погинат, и истината, че Той желае всички да бъдат спасени.

Трябва да дойде. Гръцко *chōreō*, „да се направи място“, в този случай, за покаяние; или „да се напредне“, тоест, да се премине към покаяние.

Покаяние. Гръцко метаноя (вижте 2 Кор. 7:9).

В стихове 8 и 9 Петър ясно заявява, че Божието обещание относно завръщането на Христос е със сигурност изпълнено. Всяко видимо забавяне на идването на Господа се дължи на Божието нежелание да затвори вратата на спасението, докато има надежда за покаяние на всеки грешник.

10. Господният ден. Същото като „Божият ден“ (ст. 12). За коментар вижте Деяния 2:20; Фил. 1:6; 1 Сол. 5:2.

Ще дойде. В гръцкия език глаголът е поставен в емофатична позиция. Фактът, че че денят Господен ще дойде, е без съмнение.

Крадец. Гръцки *kleptes* (виж върху Йоан 10:1). Същият образ е използван от Исус (Мат. 24:43), от Павел (1 Сол. 5:2) и от Йоан (Откр. 3:3; 16:15), за да подчертае неочакваността на Господното завръщане. Този, който желае да бъде спасен, трябва да бъде праведен пред Бога, преди да дойде Господният ден, защото няма да има възможност за покаяние в този велик ден.

През нощта. Текстовите доказателства подкрепят (вж. стр. 10) пропускането на тези думи.

В който. Тоест, в деня Господен.
Небесата. Вижте стих 5.

Премина. Гръцки *parerchomai*, „преминавам“, „погивам“ (вж. Мат. 5:18; 24:35; Откр. 21:1).

С голям шум. Гръцки *rhoizēdon*, ономатопеично наречие, обозначаващо шума, издаван от крилете на птиците или от предмет, носещ се във въздуха. Петър вероятно използва думата, за да представи звука, издаван от бушуващи пламъци.

Елементи. Гръцката дума *stoicheia*, „неща, подредени в редове“, се прилага за буквите от азбуката, разположени в редове; а по-късно и за небесните тела, слънцето, луната и звездите (вж. Гал. 4:3). Вероятно е, макар и не сигурно, че Петър тук говори за физическите елементи, от които е съставен нашият свят, материя, която ще се „стопа“ под пречистващите огньове на последния ден.

Разтопявам. Гръцко *luō*, обикновено превеждано като „разхлабвам“, но преведено като „разтварям“ в стих 11, 12, в смисъл на „разчупвам“ или „разрушавам“. Идеята в KJV за „разтопявам се“ несъмнено е извлечена от споменаването на „пламенна жегла“.

С пламенна жегла. Гръцки *kausoō*, медицински термин, „да бъдеш изсушен от треска“, оттук и тук и в стих 12 „да изгори“. За връзката на огъня и топлината с появата на Христос вижте Пс. 50:3; Мал. 4:1; 2 Сол. 1:8; вж. Откр. 20:9; и др.

Земята... в нея. Тоест, всички земни неща са дело на човека и природата.

Изгорял. Текстовите доказателства са разделени (вж. стр. 10) между това тълкуване и „ще бъде „намерен.“ Тълкуването на KJV отговаря на контекста, но е възможно и алтернативно тълкуване, което води до мисълта, че безполезността на земните, материални неща ще бъде открита и показана пред вселената.

11. Виждайки тогава. С оглед на сигурността, че всяко доказателство за грях трябва да бъде унищожено, Длъжни са онези, които знаят за предстоящия ден, когато настоящият свят ще бъде разрушен в огнено унищожение, да се стараят да отделят всяка следа от грях от мислите и живота си.

Какви хора? Или „какви хора?“ от по-стара дума, означаваща „от коя страна?“ Тук Петър разкрива, че голямата му грижа не е за събитията, а за хората, тоест за характеристиките на неговите читатели. Той е навлязъл в подробности за събитията от последните дни, за да им представи належащата нужда от святост, и сега посвещава останалата част от посланието си на това да им внуши тази нужда.

Трябва ли да бъдеш. Тоест, със специален акцент върху характера.

Във всяко ... благочестие. Буквално „в свято поведение и благочестие“, като и двете съществителни са в множествено число на гръцки, тъй като Петър прави мисълта си възможно най-изчерпателна и желае читателите му да приведат всяка част от поведението си в съответствие с най-високите християнски стандарти. За коментар относно „разговор“ (анастрофа) вижте гл. 2:7; за „благочестие“ (ευσεβεια) вижте Тим. 2:2.

12. Търся. Гръцка дума *prosdokaō*, „очаквам“, „чакам“, използвана три пъти в стихове 12–14, винаги предполагаща нетърпеливо очакване. Вярващите винаги е трябвало да бъдат нащрек за завръщането на своя Господ (вж. Матей 24:42, 44).

Бързана към. По-скоро „ускоряване“, тоест, ускоряване на идването на „Божия ден“; или „искрено желаещи“ този ден. Тези, които са изповядали греховете си, могат с нетърпение да очакват идването на Христос и да посветят енергията си на разпространението на евангелието, като по този начин подготвят пътя за Неговото явяване (вижте КОЛ 69).

Идване. Гръцко „парусия“ (виж на Матей 24:3).

Ден Божий. Има някои текстови доказателства (вж. стр. 10) за четенето „ден Господен“, но вижте стих 10, където се предполага, че „денят Господен“ и „денят Божий“ са синоними.

При което. По-скоро „поради което“, тоест, поради идването на Божия ден.

Небеса. Тоест, атмосферните небеса (вижте на стих 5).

Да бъдеш в огън. Вижте стих 10.

Разтворен. Гръцки *luō* (виж на стих 10).

Елементи. Вижте стих 10.

Разтопявам. Гръцки *tēkō*, „да направя течност“, т.е. да се разтопя. В гръцкия език времето е сегашно, придавайки драматична живост на повествованието.

С пламенна жег. Вижте стих 10. Петър е повторил изложението си на събития, свързани с завръщането на своя Господ, за да внуши тяхната сигурност и тържественост в умовете на своите читатели. Сега той се обръща към по-щастливи неща, които следват разпадането на земните неща.

13. Неговото обещание. Няма значение какво са си помислили присмивачите за обещанието на Господа (ст. 4), Петър показва (ст. 9 и тук), че безпрекословно му се доверява и поддържа собствения си живот в съответствие с него.

Търсете. Вижте стих 12.

Нов. Гръцки *kaínos*, „нов“ в смисъл на различен, нов по рода си, а не *neos*, което обикновено означава „скорошен“, нов във времето. Тук Петър предвижда обновените небеса и земя, които са били очистени от всяка скверна (вж. Откр. 21:1).

Обитава. Или „обитава“, с намек за трайност. Праведността е изобразена като постоянен обитател на новото небе и новата земя (вижте Исая 11:9).

14. Възлюбени. Апостолът използва обръщението с обич (виж на стих 1) като специален призив.

Виждайки, че търсите. Клаузата гласи буквално „очаквайки тези неща“. Знание и очакването на края на земната история поставя върху вярващия духовна отговорност, която Петър сега подчертава.

Бъдете усърдни. Гръцки *spoudazo* (вижте на гл. 1:10).

Намерен от Него. Християнинът живее в очакване да се срещне лице в лице със своя Господ. Перспективата го стимулира да се подготви за събитието, за да може Христос да го намери за безупречен.

Мир. Вижте върху Рим. 5:1.

Непорочен и непорочен. Сравнете с Еф. 1:4; Фил. 2:15; Откр. 14:5. Този, когото Христос намери така, със сигурност ще бъде „в мир“, тоест, притежаващ вътрешното спокойствие, което идва от безгрешността. Такъв човек ще бъде в мир с Бога и със своите ближни. За разлика от това, обърнете внимание на описанието на Петър за лъжеучителите (2 Петрово 2:13). Сравнете разкаянието на нечестивите (вижте с Йер. 8:20).

15. Дълготърпение. Гр. *makrothumia*, свързаната съществителна форма на глагола *makrothumeo* (виж на стих 9).

Нашият Господ. Вероятно се отнася до Христос (виж на стих 9).

Спасение. Не че дълготърпението на Христос е спасение, но то прави спасението възможно. Присмивачите отчитаха забавянето на Господа като доказателство, че обещанията Му никога няма да бъдат изпълнени, но Петър показва, че това е по-скоро доказателство за милостивото търпение на Спасителя. Той чака всички, които желаят, да имат възможността да приемат спасението.

Нашият възлюбен брат Павел. Ако се предположи, че Петър не използва „наш“ в редакционен смисъл, тогава думите му предполагат, че Павел е бил добре познат и обичан от читателите. Дори ако „наш“ е използвано като редакционното „ние“, думите установяват привързаността на Петър към Павел, въпреки всякакви минали различия в мненията (вижте върху Галатяни 2:11–14).

Дадена мъдрост. Тук Петър намеква, че Павел не е имал вроден запас от духовни мъдрост, но беше зависим от божествения дар, точно както и братята му.

Написано до вас. Идентифицирането на конкретните послания на Павел, за които Петър говори тук, зависи от отговора, даден на следния въпрос: (1) Каква тема има предвид Петър? Дали става въпрос само за привидното забавяне на идването на Господа, дали е въпросът за моралната небрежност в църквата, или е общата тема за завръщането на Христос? (2) До кого е написано посланието на Петър? Коментаторите се осмеляват да дадат много отговори на повдигнатите по този начин проблеми, но все още не изглежда възможно окончателно решение. Ако се приеме, че посланието на Петър е написано до азиатски християни (виж стр. 547), тогава споменатите послания на Павел вероятно биха били тези до галатяните, ефесяните и колосяните или до други писма, които не са запазени днес. Едно е ясно: писанията на Павел са били в обращение, те са били приемани за авторитетни и Петър е можел да се позовава на тях в подкрепа на собствените си наставления.

16. Всичките му послания. В големите градове на Римската империя писмата лесно се преписвали срещу малка такса, а бързото им разпространение било осигурено чрез отличните комуникации, осигурени от мрежата от римски пътища. Следователно е напълно възможно повечето, ако не и всички, послания на Павел да са били в обращение още преди смъртта му. Няма начин от тези стихове да се определи дали великият апостол е бил жив или мъртъв по времето, когато Петър е писал.

Тези неща. Както е отбелязано в коментара към стих 15, не е сигурно до кои теми се отнася Петър отнася се, но ако препратката е към общата тема за второто пришествие, тази тема намира място във всички основни писма на Павел и няма нужда от по-конкретно идентифициране.

Трудно е да се разбере. Въпреки че тези трудни въпроси не са идентифицирани, повечето Коментаторите са съгласни, че те се отнасят до въпроси за морална небрежност, произтичащи от погрешно тълкуване на учението на Павел за Второто пришествие и за отношението на християнина към закона, теми, които заемат видно място в 1 Солунци и Галатяни.

Необразовани. Що се отнася до писанията на Павел, или може би просто необучени, невежи, относно духовни въпроси като цяло. Религията на Исус Христос, когато бъде приета в сърцето, пречиства и култивира своя притежател; но онези, които отхвърлят нейните предписания, се оставят жертва на изкушения, каквито са били представени от присмивачите и лъжеучителите.

Нестабилни. Гръцки *astēriktoi* (виж на гл. 2:14).

Измъчвам. Гръцки *strebloō*, „измъчвам“, „слагам на бой“, „извивам“. Необразованите и нестабилните изопачават Писанията, като изопачават и изострят значението им, както инквизитор измъчва и напряга жертвата си на диба.

Други писания. Има много спекулации относно това кои конкретни писания има предвид Петър. Някои ограничават препратката до Стария завет, докато други включват това, което е съществувало в Новия завет. Окончателно заключение може да не е възможно, но едно е ясно - Петър поставя писанията на Павел на едно ниво с други вдъхновени Писания (вижте том V, стр. 185, 186).

Унищожение. Гръцки *arōleia* (виж гл. 2:1, 3). Писанията са предназначени да водят хората към спасение (вижте върху Йоан 5:39; 2 Тим. 3:16, 17), но когато са изопачени, губят благотворната си сила и този, който ги злоупотребява, следва път, който може да завърши само с неговото унищожение.

17. Да. Местоимението е емфатично в гръцкия език. Петър, отвърщайки се от глупавите, които са тълкували погрешно Писанието, се обръща към своите читатели, които се стреми да предпази от подобни грешки.

Знай... предварително. Вярващите са били добре инструктирани и знаят предварително за лъжливите учения на лъжеучителите. Следователно те не би трябвало да имат от какво да се страхуват

в случай че еретичните учения стигнат до тях или хитрите съблазнители се озоват на пътя им.

Пазете се да не би и вие да се разболеете. Вярващият е отговорен за собствената си безопасност; той не може да си позволи да заспи по време на духовната война, която води (вж. 1 Кор. 16:13; Еф. 6:10–18).

Да бъдеш отведен с. Гръцки *synagōgē* (виж върху Рим. 12:16).

Грешка на нечестивите. В гл. 2:18 авторът вече е говорил за „онези, които живеят в „грешка“, тоест езичниците. Сега той напуска, че лъжеучителите споделят греховете на езичниците или „грешката“ и настоятелно умолява читателите си да не се подвеждат от подобно поведение. За коментар относно „нечестиви“ (*athesmoi*) вижте гл. 2:7.

Твърдост. Гръцки *stērigmos*, използвано в контраст с *astēriktoi*, „нестабилни“ (ст. 16), и тук вероятно най-добре преведено като „основа“. Истинският християнин има своя собствена сигурна основа (вж. 1 Кор. 3:10–14) и няма нужда да я изоставя заради някаква въображаема свобода, която похотливите учители може да се опитат да му предложат.

18. Но. Това подчертава алтернативния път, предлаган от апостола. Вместо да бъде подведен, вярващият може да напредва в християнското съвършенство.

Растете. Времето предполага „продължавайте да растете“. Читателите на Петър вече бяха постигнали огромен напредък в поведението си, но не бяха доволни. Те трябваше да продължат духовния си растеж (вж. Мат. 5:48; Еф. 4:13–15; 1 Петр. 2:2).

Растежът е характерен за истинското Божие дете, както е характерен за всички живи същества, доколкото както е намерил нов живот в Христос Исус (вж. 1 Кор. 4:15). Неговата цел е характер, който наподобява съвършения характер на неговия Господ, и ум, който е способен да мисли според Неговите мисли. Той се стреми да „расте във всичко в Него, Който е главата, сиреч Христос“ (вж. върху Еф. 4:15). В този живот, а след това и в идния, християнинът може да очаква безкраен растеж в характера и в разбирането на Божията воля и пътища.

Винаги ще има нови светове на ума и духа, които той да покори, нови висоти за изкачване, нови врати за приключения и възможности, които да отвори.

Както Петър вече посочи (1 Петрово 2:2), новородените християнски „бебета“ растат „чистото мляко на словото“. Но в крайна сметка идва времето, когато те вече не трябва да се хранят предимно с духовна „млечна“ диета, а да се научат да участват в „здрава храна“ (вижте на Евр. 5:11–14; 6:1, 2).

Благодат. От гр. *charis* (виж върху Йоан 1:14; Рим. 1:7; 1 Кор. 1:3). Благодатта е една от сферите, в които християнинът трябва да расте; той трябва да се утвърди още по-здравео в личен опит на Христовата благодатна доброта.

Знание. Гръцки *gnōsis* (виж върху 1 Кор. 1:5; 12:8). Тук Петър говори за конкретно знание, знанието, което ни запознава напълно с личността, службата, делото и силата на Исус Христос. Това е знание, което може и трябва да се увеличава. Всеки ден от живота на християнина трябва да допринася за разбирането му за мисията на неговия Учитель за света и за самия него. За всеобхватното название, дадено тук на Христос, вж. върху Мат. 1:1, 21; Лука 2:11; вж. Фил. 3:20; 1 Тим. 1:1; Тит 1:4; 2 Петр. 1:1, 11.

Към него. Тоест, към Христос. В цялото това послание Петър последователно свидетелства за божествеността на Христос (вж. гл. 1:11, 17; 2:20; и др.) и сега, в същия дух, отправя славословие към Него (вж. Юда 24, 25).

Слава. Гръцки *doxa* (виж върху Йоан 1:14; Рим. 3:23; 1 Кор. 11:7). В гръцки език *doxa* се предшества от определителния член и предполага, че цялата възможна слава трябва да се припише на Спасителя.

Завинаги. Гръцки *eis hēmeran aiōnos*, буквално „до деня на вечността“ (вж. Откр. 1:1). 1:6). Амин. Вижте върху Матей 5:18. Могат да се цитират важни текстови доказателства (вж. стр. 10) за пропускането на тази дума, но тя може да се запази като подходяща близо до посланието.

КОМЕНТАРИ НА ЕЛЪН Г. УАЙТ

3, 4 AA 535; GC 370; PP 102

4 DA 635; TM 233; 1T 57; 2T 195; 5T 10

5-7ПП 101

8 ПП 170

9 ГК 48; 2С 194; 5С 485, 649

9-15AA 536

10 DA 780; EW 54; GC 672; PP 104, 339; SR 428

11 TM 420; 5T 547

11, 12 EW 108; 6T 13

12 КОЛ. 69; ДА 633

13 МБ 17

13, 14 5T 692

14 AA 567; GC x; 1T 340

16 CSW 38; CT 463; Ev 358; FE 308; SC 107; TM 25, 33; 2T 692; 3T 38; 5T 700; 6T 57

17 KT 257; 5T 693

17, 18 AA 537; 5T 483, 537

18 AH 362; CS 165; CSW 30, 69, 106; CT 37, 207, 452, 504; FE 118; ML 101, 103, 171, 249; MM 217; MYP 121; SC 80, 112; SL 59, 93, 95; Te 93, 188; TM 160; 1T 340, 663; 2T 187, 265, 642; 3T 476; 5T 69, 393, 528, 573, 706; 6T 423, 424; 9T 160

³

³ Никол, Ф. Д. (1978). Коментар на Библията на адвентистите от седмия ден: Светата Библия с екзегетични и обяснителни коментари. Серия с коментарни справки (2 Петър 2:15). Вашингтон, окръг Колумбия: Асоциация на издателствата „Ревю енд Хералд“.